

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra bezpečnostních studií

Vnímání homosexuality

Bakalářská práce

Perception of Homosexuality

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE:

PhDr. Mgr. Lukáš URBAN, Ph.D.

AUTOR PRÁCE:

Michaela HORÁKOVÁ

PRAHA

2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze dne 15.3. 2022

.....

Michaela Horáková

Anotace

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku homosexuality, konkrétně na proměny jejího vnímání v průběhu času a na postoje, které vůči ní zastávají světová náboženství a současné společnosti. Obsahem je také vysvětlení základních pojmů souvisejících s tématem homosexuality a teorie jejího vzniku. Práce čerpá z české i zahraniční literatury, která se zabývá problematikou sexuální orientace. Kromě výkladové části má i svou praktickou část, a to v podobě polostrukturovaných rozhovorů s několika jedinci, kteří byli ochotni otevřeně vyjádřit svůj názor na otázky vztahující se k homosexualitě a k životu gayů a lesbiček. Výsledkem práce je ucelený přehled vnímání homosexuality od počátků lidské společnosti až po současnost, obohacený o konkrétní případ takzvané hate violence a o názory několika konkrétních lidí na otázky spojené s touto problematikou.

Klíčová slova

homosexualita, náboženství, společnost, vnímání, identita, sexuální orientace, hate crime, sexualita

Annotation

This bachelor thesis is focused on the issue of homosexuality, specifically on the changes in its perception over time, on attitudes to it from the perspective of world religions and contemporary societies. It also includes an explanation of basic terms related to the topic of homosexuality and the theories of its origin. The work proceeds from Czech and foreign literature which deals with the issue of sexual orientation. It includes a practical part – semi-structured interviews with several individuals who agreed to openly express their views on issues related to homosexuality and the lives of gays and lesbians. The result of the work is a comprehensive overview of the perception of homosexuality from the beginnings of human society up to the present, enriched by the case of hate violence and also opinions of several people on issues related to this topic.

Keywords

homosexuality, religion, sexual identity, perception, society, sexual orientation, hate crime, sexuality

Obsah

ÚVOD.....	9
TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1. VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	11
1.1. SEXUALITA	11
1.2. HOMOSEXUALITA A HOMOSEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ	12
1.3. GENDER	13
1.4. SEXUÁLNÍ IDENTITA A SEXUÁLNÍ IDENTIFIKACE	14
1.5. COMING OUT	15
1.6. PARAFILIE	16
1.7. HATE CRIMES	17
2. PŘÍČINY VZNIKU HOMOSEXUALITY.....	18
2.1. GENETICKÉ DISPOZICE	18
2.2. VLIV VÝVOJE JEDINCE V PRENATÁLNÍM OBDOBÍ.....	18
2.3. VLIV PROSTŘEDÍ A VÝCHOVY	19
2.4. TEORIE SVEDENÍ.....	19
3. HOMOSEXUALITA A NORMALITA	19
4. HOMOSEXUALITA Z POHLEDU NÁBOŽENSTVÍ.....	21
4.1. SEXUALITA PŘÍRODNÍCH ETNIK	21
4.2. KŘESŤANSTVÍ	22
4.3. ŽIDOVSTVÍ	24
4.4. ISLÁM	25
5. NAHLÍŽENÍ NA HOMOSEXUALITU V RŮZNÝCH OBDOBÍCH NAŠÍ HISTORIE	26
5.1. STAROVĚK	26
5.2. STŘEDOVĚK.....	28
5.3. NOVOVĚK.....	30
6. SOUČASNÉ VNÍMÁNÍ HOMOSEXUALITY	34
6.1. TAKZVANÁ „PRAŽSKÁ BUBLINA“	36
PRAKTICKÁ ČÁST	39
7. CÍL VÝZKUMU	39
8. METODA ZÍSKÁVÁNÍ DAT.....	39
9. METODA ZPRACOVÁNÍ DAT	40
10. VÝBĚR A POPIS VÝZKUMNÉHO SOUBORU	40
11. INTERPRETACE ZÍSKANÝCH ODPOVĚDÍ	40

11.1.	ZÁKLADNÍ OTÁZKY	40
11.2.	LÁSKA K OSOBE OPAČNÉHO/STEJNÉHO POHLAVÍ, COMING OUT A VLIV PROSTŘEDÍ.....	41
11.3.	REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ A MANŽELSTVÍ STEJNOPOHLAVNÍCH PÁRŮ	42
11.4.	ADOPCE DĚTÍ STEJNOPOHLAVNÍMI PÁRY.....	42
11.5.	PRAGUE PRIDE	43
11.6.	ZMĚNY VE VNÍMÁNÍ HOMOSEXUALITY	44
11.7.	AIDS.....	44
11.8.	KLUBY PRO LGBTQ KOMUNITU	45
11.9.	SNAHY ZAČLENIT HOMOSEXUALITU DO BĚŽNÉHO ŽIVOTA	45
11.10.	HOMOSEXUÁLNĚ ORIENTOVANÍ POTOMCI	47
ZÁVĚR.....		48
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		50
PŘÍLOHA.....		I

Předmluva

Partnerské vztahy jsou velmi důležitou součástí životů lidí. Již od dětství po nich toužíme, vyhledáváme je a vytváříme. Ne všichni však mají stejnou sexuální orientaci. Někteří vyhledávají osoby opačného pohlaví, jiní osoby pohlaví stejného. Přestože je větší část dnešní populace heterosexuální, láska ke stejnému pohlaví provází lidstvo již od jeho počátku a pohled na ni se během naší historie mnohokrát změnil. Liberální postoje starověkých Řeků vystřídalo pronásledování gayů a leseb ve středověku a později také za druhé světové války.

Ještě v roce 2000 napsal americký spisovatel, katolický kněz, teolog a psycholog Daniel A. Helminiak (1942) ve své knize *„Co vlastně Bible říká o homosexualitě?“*, toto:

- *„30-40 % lidí žijících na ulici jsou dospívající chlapci a dívky, kteří byli vyhozeni z domova nebo z domova sami odešli, protože jsou homosexuálové.*
- *30 % sebevražd dospívajících se odehraje mezi mladistvými, kteří jsou homosexuály.*
- *Lidé ztrácí práci, protože jejich šéf nesnáší „teplé“.*
- *Rodiče kvůli své homosexualitě přicházejí o opatrovnictví svých dětí nebo o právo je navštěvovat.*
- *Muži a ženy jsou soudně vystěhováváni ze svých bytů nebo jejich domy podpalují, protože někdo řekl, že jsou homosexuální.*
- *Homosexuálové jsou běžně bítí – a zabíjeni – právě pro svou homosexualitu.*
- *Veřejní činitelé činí na adresu homosexuální menšiny hanlivé narážky a lehce unikají trestům.*

- *Soudci vynášejí proti vrahům homosexuálů bezostyšně předpojaté rozsudky, přičemž nemají žádné problémy být znovu zvoleni do svých funkcí.*
- *Homosexuál zemře na AIDS doma sám, bez pomoci lidí a bez lékařské péče jen proto, že si jeho rodina nepřála, aby se o tom někdo dozvěděl.*
- *Mnoho lidského potenciálu homosexuálů je zbytečně promrháno a promarněno tím, že se po celá léta někde skrývají, trápí se nenávistí k sobě a učí se mít ze sebe strach.“¹*

Jaký má ale česká, evropská či židovsko-křesťanská společnost pohled na homosexualitu dnes? Je tolerantnější, než byla dříve, nebo naopak? Změnilo se něco alespoň během posledních pár let?

¹ HELMINIAK, Daniel A. *Co vlastně Bible říká o homosexualitě?*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2007. ISBN 978-80-7325-122-2. S. 13.

Úvod

Homosexualita byla a bohužel dodnes stále je, v mnoha zemích odsuzována a postihována. Pokud ne ze strany státu, tak konkrétními jedinci žijícími uvnitř něj. Homosexuální jedinci jsou často terčem útoků, které v některých případech končí tragicky. Pro svou bakalářskou práci jsem zvolila téma „*vnímání homosexuality*“, do kterého spadají nejen různé názory na tuto problematiku z pohledu odlišných společností či náboženství, ale také takzvané hate crimes neboli zločiny z nenávisti, které mohou být motivované mimo jiné právě odlišnou sexuální orientací a spadají do bezpečnostně právní problematiky, kterou na *Policejní akademie České republiky v Praze* studuji. Téma jsem si vybrala proto, že mi nedávný příspěvek na jedné nejmenované sociální síti připomenul, že fakt, že se sama obklopuji převážně tolerantními lidmi, kteří mají na téma homosexuality spíše pozitivní názory, není obecně platným pravidlem. Hrála jsem navíc několik let florbal, díky kterému jsem se s homosexualitou často setkávala, a dokonce i některé mé kamarádky jsou homosexuálně orientované. Téma se mne tedy osobně dotýká.

Cílem této bakalářské práce bude zmapovat, jaké postoje k homosexualitě zaujímá dnešní společnost včetně té nábožensky založené, jak se vnímání homosexuality měnilo v průběhu lidské historie a jakému zacházení jsou homosexuálové vystavováni v dnešní době. Jelikož celý život žiji v České republice, celá práce odráží vnímání homosexuality převážně české a obecněji evropské či západní společnosti, která je jistě ve velké míře odlišná například od společností východních.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části – teoretickou a praktickou. V úvodu teoretické části jsou vysvětleny základní pojmy vztahující se k problematice homosexuality, které pomohou celou problematiku lépe pochopit. Konkrétně se jedná o pojmy *sexualita*, *homosexualita* a *homosexuální chování*, *gender*, *sexuální identita* a *identifikace*, *coming out*, *parafilie* a takzvané *hate crimes*. Na *hate crimes* plynule navazuje kapitola zmiňující hlavní teorie vzniku homosexuality, a to včetně teorií v současné době již vyvrácených, avšak často přetrvávajících v myslích laické veřejnosti. Před kapitolou, která se zabývá

otázkou homosexuality ve světových náboženstvích – křesťanství, islámu a židovství, bude ještě krátká zmínka o problematice homosexuality a normality. Teoretická část je zakončena vnímáním homosexuality v průběhu lidských dějin – od starověku, přes středověk a novověk, až do současnosti, kdy homosexualita patří mezi jednu z nejdiskutovanějších a nejsledovanějších problematik. Proto se tato práce dotýká také aktuálních témat, jako jsou nově schválená pravidla pro udělování hlavní ceny *Oscar*, zhodnocení výsledků výzkumu provedeného v minulých letech *Sociologickým ústavem Akademie věd České republiky* (AV ČR) a konkrétní případy takzvaných hate speeches na sociálních sítích.

Praktickou část tvoří polostrukturované rozhovory s deseti respondenty – čtyřmi homosexuálně orientovanými, pěti heterosexuálně orientovanými a jedním bisexuálně orientovaným, kteří souhlasili s poskytnutím svých odpovědí pro tuto bakalářskou práci, a kteří anonymně vyjádřili své názory na v dnešní době často probírané otázky, jako je adopce dětí homosexuálními páry, registrované partnerství versus manželství stejnopohlavních párů či *Prague Pride* a akce tomu podobné.

Tato bakalářská práce čerpá jak z české, tak i ze světové literatury. Stěžejními prameny jsou převážně monografie „*Homosexualita v názorech současné společnosti*“, jejíž autorkou je Pavlína Janošová, „*Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*“, kterou napsal Zdeněk Sloboda, „*Sexuologie*“ od Petra Weisse a kolektivu, dále kniha „*Miluji tvory svého pohlaví: homosexualita v dějinách a společnosti českých zemí*.“ a kniha „*Co vlastně Bible říká o homosexualitě?*“ od Daniela A. Helminiaka. Z internetových zdrojů byl pro mou bakalářskou práci velmi užitečný výzkum *Sociologického ústavu AV ČR* z roku 2019, analýza vypracovaná politologem Miroslavem Marešem (1974) pro Ministerstvo vnitra České republiky vztahující se k problematice hate crime a článek „*Abeceda homosexuality*“ od Petra Kaňky.

Teoretická část

1. Vymezení základních pojmů

K problematice homosexuality se váže mnoho termínů, které je třeba pochopit a vzájemně je od sebe odlišit. V této kapitole je tedy pozornost věnována vysvětlení základních pojmů vztahujících se k tématu homosexuality.

1.1. Sexualita

Velmi důležitým pojmem je pojem sexualita, se kterým je dále spjato mnoho jiných termínů.

Každá lidská společnost drží určitý společenský dohled nad sexualitou a nedává tak jedinci přílišný prostor pro pudové vyjádření sexuality. Odlišuje-li se totiž jedinec od norem dané společnosti, je povětšinou označen za deviantního. To následně danou společnost vede k nutnosti takového jedince potrestat či přeléčit, v krajním případě dokonce vyloučit ze společnosti, vykastrovat či zabít. A to i přesto, že je většina populace přesvědčena, že je sexualita primárně dána přirozeností, a že se jedná o evoluční biologickou funkci.²

Jednotná definice pro pojem *sexualita* nebyla ustanovena, dle sociologické encyklopedie bychom ji však mohli chápat jako jednu ze základních vlastností a potřeb člověka, která zajišťuje reprodukci lidského rodu, má fyziologické i psychologické komponenty a promítá se do **sexuálního chování**.³

Podle Světové zdravotnické organizace (WHO) je *sexualita* „základní potřebou každého člověka, která má všem umožňovat individuální prožitky a pocity štěstí.“⁴

S definicí přišel například také sexuolog Ivo Procházka (1958), který uvádí, že „*sexuální orientací rozumíme celoživotní, neměnný a nositelem nezapříčiněný*

² FAFEJTA, Martin. *Sexualita a sexuální identita: sociální povaha přirozenosti*. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-1030-6. S. 24.

³ BUREŠOVÁ, Alexandra. *Sexualita - Sociologická encyklopedie* [online]. 2017 [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Sexualita>

⁴ Tamtéž

*a nezvolený stav výlučné nebo převažující erotické a citové preference osob daného pohlaví.*⁵

Psycholog, psychoterapeut a vysokoškolský pedagog Pavel Hartl (1934-2020) však na *sexualitu* nahlížel jako na souhrn projevů lidského chování a citění zpravidla vyplývajících z tělesných i psychických rozdílů mezi pohlavími, který přináší fyziologické uspokojení a psychickou slast⁶.

Dle Helminiaka je s ní navíc spjata schopnost cítit lásku, mít rád druhého člověka prožívat citovou blízkost s jinou osobou, být nějaké ženě nebo muži vášnivě oddán. Sexualita je tedy nedílnou součástí lidské schopnosti milovat.⁷

1.2. Homosexualita a homosexuální chování

Pojem sexualita jsme si již vysvětlili. Co si tedy představit pod pojmem homosexualita? Problematika homosexuality je tématem celé mé bakalářské práce, a je proto nutné si k tomuto termínu něco blíže říci.

Pojem zavedl v roce 1869 maďarský lékař Karl Maria Benkert (1824-1882) a následně byl zpopularizován německým lékařem a sexuologem Magnusem Hirschfeldem (1868-1935) a německo-rakouským psychiatrem, neurologem a sexuologem Richardem von Krafft-Ebingem (1840-1902). „*Do té doby byly používány pojmy jako sodomie či pederastie.*“⁸

Daniel A. Helminiak ve své knize „*Co vlastně Bible říká o homosexualitě*“ vysvětluje, že je *homosexualita* vnitřní složkou osobnosti, zafixovanou pravděpodobně už v raném dětství a biologicky danou.⁹

⁵ PROCHÁZKA, Ivo. *Sexuální orientace*. In WEISS, Petr. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2492-8. S. 107.

⁶ HARTL, Pavel. *Stručný psychologický slovník*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-803-1. S. 240.

⁷ HELMINIAK, Daniel A. *Co vlastně Bible říká o homosexualitě?*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2007. ISBN 978-80-7325-122-2. S. 21.

⁸ ZVĚŘINA, Jaroslav. *Sexuologie (nejen) pro lékaře*. Brno: CERM, 2003. ISBN 80-7204-264-5. S. 120.

⁹ HELMINIAK, Daniel A. *Co vlastně Bible říká o homosexualitě?*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2007. ISBN 978-80-7325-122-2. S. 24.

Česká televize (ČT) dále říká, že se *homosexualita* zpravidla projevuje citovou náklonností, intenzivnějším prožíváním nebo potřebou citově významných vztahů k osobám stejného pohlaví, schopností se do nich zamilovat, obvykle též specificky vyšší genitální reaktivitou nebo touhou po fyzické blízkosti nebo orgasmických aktivitách ve vztahu k nim.¹⁰

O pojmu *homosexualita* mluví také pedagog a spoluzakladatel neziskové organizace *PROUD* Zdeněk Sloboda (1981), který tento pojem vysvětluje jako sexuální, citovou a partnerskou preferenci osob stejného pohlaví i genderu. Termín se objevil až ve druhé polovině 19. století a historicky nabýval různých podob a významů.¹¹

Pojem *homosexualita* je často ztotožňován s pojmem *homosexuální chování*. Tyto dva termíny bývají často v souladu, není to však pravidlem. *Homosexuální chování* totiž nemusí nutně znamenat, že má jedinec odlišnou orientaci. Mohla ho k tomu pouze dovést momentální životní situace. Jedná se kupříkladu o *homosexuální prostituci* či *homosexuální chování vězňů ve věznicích*.

Ve spojitosti s pojmem *homosexualita* postupně vznikly ještě pojmy *gay* – pro označení *homosexuálního* muže, a *lesba* – jako označení *homosexuální* ženy.

Pavel Hartl a Helena Hartlová (1957) dělí *homosexualitu*, kromě výše zmíněné mužské a ženské, také dle smíření se svou orientací. V tomto případě se jedná o *homosexualitu egodystonní*, kdy jedinec odmítá svou orientaci a nemůže ji přijmout, což může vést k psychickým problémům, a na *homosexualitu egosyntonní*, kdy je naopak jedinec se svou orientací smířen a přijímá ji.

1.3. Gender

V této práci se několikrát opakuje pojem *pohlaví*. Ten je často ztotožňován s pojmem *gender*, přestože každý znamená něco jiného. Na rozdíl od *pohlaví*,

¹⁰ *Experiment: 4 % - Česká televize* [online]. 2008 [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10211487240-experiment/2813-o-homosexualite/>

¹¹ SLOBODA, Zdeněk. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. [Praha]: Pasparta, [2016]. ISBN 978-80-88163-09-1. S. 156.

kterým rozumíme „*biologicky podmíněné rozdíly mezi ženami a muži, které jsou univerzální, zejména rozdíly týkající se pohlavních orgánů a reprodukčních dispozic*“¹², lze gender chápat jako „*sociální konstrukci mužství a ženství*.“¹³ „*Někdy je také nazýván sociálním pohlavím*.“¹⁴ Předpokládá se, že pro podoby ženství a mužství je v souvislosti s genderem zásadní vliv kultury a společnosti a vliv biologie zde nehraje téměř žádnou roli.

Jinak řečeno, *genderem* tedy rozumíme „*sociálně a kulturou formované představy o tom, co je mužské (typické pro muže) a co je ženské (typické pro ženy) – tedy to, jak bychom jakožto muž či žena měli vypadat, jak bychom se měli chovat v různých situacích, jakou práci bychom měli vykonávat či jakou životní cestu si vybrat*.“¹⁵

1.4. Sexuální identita a sexuální identifikace

Součástí sexuality je také sexuální identita, se kterou se jedinci již rodí a nejpozději do třetího roku života dítěte se formuje. Dle Slobody je *sexuální identita* jednou ze čtyř podob chápání sexuality (spolu se sexuální orientací, citovou orientací a sexuálním chováním). Jedná se o výsledek procesu identifikace, kterému se v kontextu naší problematiky vnímání homosexuality říká coming out.¹⁶ Sexuální identita je pro každého jedince jinak důležitá a zastává jinak velkou část jeho celkové identity. Její postavení se proměňuje během života, například v závislosti na věku, zkušenostech či kontextu.

Sexuální identifikace pak dle psycholožky Pavlíny Janošové určuje, za koho se jedinec považuje. Na základě této definice pak Janošová rozlišuje identifikaci se svou rodovou rolí, kam řadíme jak heterosexuály, tak homosexuály, a identifikaci

¹² Gender: Základní pojmy / ČSÚ [online]. 2016 [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/gender/gender_pojmy

¹³ SLOBODA, Zdeněk. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. [Praha]: Pasparta, [2016]. ISBN 978-80-88163-09-1. S. 27.

¹⁴ Gender: Základní pojmy / ČSÚ [online]. 2016 [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/gender/gender_pojmy

¹⁵ SLOBODA, Zdeněk. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. [Praha]: Pasparta, [2016]. ISBN 978-80-88163-09-1. S. 28.

¹⁶ Tamtéž, S. 23.

s opačným rodem – tzv. *transsexualitu*. Zvláště stojí takzvaný *transvestitismus*, který se vyznačuje touhou podobat se příslušníkům opačného pohlaví, nikoli touhou se opačným pohlavím stát. Typickým příkladem jsou muži odění do dámských šatů.

Sexuolog, psychoterapeut a klinický psycholog Petr Weiss (1954) a kolektiv v knize „*Sexuologie*“ z roku 2010 užívají ještě termín *pohlavní identita*, který vyjadřuje subjektivně vnímaný pocit sounáležitosti či naopak rozporu s vlastním tělem, s jeho primárními a sekundárními znaky i se sociální rolí přisuzovanou danému pohlaví.¹⁷ Mezi poruchy identity řadí například výše zmiňovanou *transsexualitu*.

Pedagog, historik a politik Pavel Himl (1971), pedagog Jan Seidl (1981) a Franz Schindler hezky vysvětlují rozdíl mezi pojmy sexuální orientace, sexuální chování a sexuální identita. *Sexuální orientace* znamená, že je jedinec fyzicky přitahován převážně k mužům nebo ženám (zřídka to může být k oběma pohlavím),¹⁸ *sexuální chování* je charakteristické silnou podmíněností místními kulturními pravidly, individuálními cíli (kupříkladu náboženským vyznáním) a momentální dostupností partnerů. Do třetice *sexuální identita* představuje specifický projekt chápání sebe sama, v němž jednotlivci nacházejí smysl svých pocitů a zážitků a volí, k jakým konkrétním skupinám a kategoriím se připojí.¹⁹

1.5. Coming out

V předchozí podkapitole jsem se dotkla pojmu *coming out*. Pod ním si mnozí z nás představí chvíli, kdy se homosexuální jedinec rozhodne povědět o své odlišné orientaci své rodině, kamarádům a obecně svému okolí. Tato fáze coming outu je však až takzvaný *sekundární coming out*, kdy jedinci doufají v pozitivní přijetí od osob v jejich okolí. Nejprve ale musí dojít k uvědomění si a přijetí vlastní orientace uvnitř konkrétního jedince. A nemusí se jednat pouze o orientaci preferující osoby

¹⁷ WEISS, Petr. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2492-8. S. 239.

¹⁸ HIML, Pavel, Jan SEIDL a Franz SCHINDLER, ed. *"Miluji tvory svého pohlaví": homosexualita v dějinách a společnosti českých zemí*. Praha: Argo, 2013. Každodenní život. ISBN 978-80-257-0876-7. S. 531.

¹⁹ Tamtéž, S. 531.

stejného pohlaví. Ke coming outu dochází i u jedinců heterosexuálních. Jedná se totiž o období, kdy jedinec začíná vnímat svou individualitu, a tedy i sexualitu²⁰ včetně jejích specifik a odlišností od normy. Zpravidla se začíná odehrávat v období puberty a následné adolescence. Může však začít později, někdy až během dospělého života jedince. To může mít hned několik důvodů. Jedním z nejčastějších je prvotní převzetí vzorců chování od předků daného člověka, a následné uvědomění si, že tyto vzorce neodpovídají jeho cítění.

1.6. Parafilie

Předposlední pojem, který v mé bakalářské práci přiblížím, a který se pojí s problematikou homosexuality, je pojem *parafilie*. Jedná se o novější název nahrazující předchozí pojem **sexuální deviace**. Můžeme si pod ním představit „*kvalitativní odchylku struktury sexuálního motivačního systému*.“²¹ Aby bylo možné říci, co vše lze mezi parafilii řadit, je nutné nejprve stanovit, které sexuální preference můžeme považovat za normální. Deviantní pak bude chování, které bude z námi určených hranic vybočovat.

Pokud bychom se podívali na to, co je považováno za normální ze sexuologického hlediska, došli bychom k závěru, že jsou to „*takové souhlasné sexuální aktivity, které se odehrávají mezi psychosexuálně a somatosexuálně dostatečně zralými a pokrevně v přímé linii nespřízněnými partnery a které nevedou k jejich psychickému nebo tělesnému poškození*.“²²

Dle *Mezinárodní klasifikace nemocí* (MKN), která byla publikována Světovou zdravotnickou organizací v roce 2010 jsou *parafilie* charakterizovány sexuálními impulzy, fantaziemi nebo praktikami, které jsou neobvyklé, deviantní nebo bizarní.²³

²⁰ JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5. S. 20.

²¹ WEISS, Petr. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2492-8. S. 469.

²² Tamtéž, S. 469.

²³ Tamtéž, S. 469.

1.7. Hate crimes

Jak již bylo řečeno, homosexuálové v minulosti kvůli své odlišné sexuální orientaci často čelili a bohužel stále čelí pronásledování, vyčleňování ze společnosti či různým útokům – fyzickým i psychickým. Byl proto zaveden pojem *hate crime*, který v nejobecnější míře „označuje protiprávní činy proti lidem, majetku nebo organizaci na základě toho, že je těmto objektům deliktní činnosti přirčena kolektivní identita a jsou kvůli této identitě nenávistně napadeni.“²⁴ Koncept má původ ve Spojených státech. Rozvíjet se začal v 70. letech minulého století a během devadesátých let se začal rozšiřovat i do dalších zemí. „Zpočátku byl zaměřen převážně na užití přímého fyzického násilí, v souvislosti s rozšířením tohoto konceptu však začal být *hate crime* vztahován i k projevům verbálním. Někdy se proto rozlišuje ***hate speech*** (nenávistný projev) a ***hate violence*** (násilí z nenávisti).“²⁵

Obecně je tedy možné jako důvod nenávisti uvést příslušnost ke skupině definované na základě následujících faktorů – rasy, národnosti a etnicity, náboženství, sexuální orientace, genderové příslušnosti, postižení (fyzického nebo mentálního), věku, třídy či politické orientace.²⁶ Mezi *hate crimes* jsou v některých případech zahrnuty také činy spáchané na základě přesvědčení, že je jedinec součástí určité skupiny lidí, přestože to není pravda, a také činy zaměřené proti jedincům pomáhajícím některé ze skupin.

„Mezi typické způsoby uskutečňování zločinů z nenávisti řadíme fyzické útoky, poškození majetku, šikanu, obtěžování, verbální nadávky a útočné graffiti a dopisy.“²⁷

²⁴ MAREŠ, Miroslav. *Problematika Hate Crime: Zahraniční zkušenosti a možnost aplikace tohoto přístupu v ČR s důrazem na trestné činy z nenávisti proti cizincům* [online]. Brno, 2011 [cit. 2022-02-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/problematika-hate-crimes.asp>

²⁵ Tamtéž

²⁶ Tamtéž

²⁷ Tamtéž

2. Příčiny vzniku homosexuality

Celá tato bakalářská práce se točí okolo problematiky homosexuality. Nabízí se tedy otázka, jaké jsou příčiny jejího vzniku. Jednoznačná odpověď na tuto otázku však neexistuje. Existuje pouze mnoho teorií, z nichž každá uvádí jiné klíčové aspekty, které ke vzniku homosexuality mohou vést.

2.1. Genetické dispozice

Jednou z teorií vzniku homosexuality je teorie, která připisuje vznik homosexuality **genetickým vlivům**. Již v minulém století proběhlo několik výzkumů, které poukazovaly na častější výskyt homosexuálních jedinců v příbuzenstvu. Příkladem těchto výzkumů je výzkum od H. Ellise, který našel u třiceti devíti procent svých homosexuálních pacientů alespoň jednoho příbuzného se stejnou orientací. Další výzkum H. Ellis provedl v roce 1986. Na jeho základě došel k závěru, že se shodná homosexuální orientace vyskytuje častěji u sester lesbických respondentek.²⁸ U jejich bratrů byl výskyt přibližně stejný, jaký tomu je v běžné populaci.

Velkou shodu je, dle výsledků zkoumání, možno nalézt také u jednovaječných dvojčat, u kterých se uvádí pravděpodobnost homosexuality u obou jedinců nad padesát procent. U dvouvaječných dvojčat se k takovým závěrům nedospělo – výsledky byly podobné jako mezi běžnými sourozenci.

2.2. Vliv vývoje jedince v prenatálním období

Další teorií je teorie, která vznik homosexuality připisuje dějům během **prenatální fáze** vývoje jedince, konkrétně hormonální nevyváženosti při zásobení příslušných center mozku, trvající přibližně týden. Příslušnými centry mozku jsou myšlena ta centra, v nichž dochází k formování sexuální diferenciaci.

²⁸ JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5. S. 24, 25.

Starší výzkumy předpokládaly, že vznik homosexuality způsobuje nízká hladina testosteronu. Ty novější předpokládají, že se spíše jedná o odlišnou reakci sexuálních center na tento hormon.²⁹

2.3. Vliv prostředí a výchovy

Velmi populární je teorie, která přisuzuje vznik homosexuality vlivu prostředí a výchovy. Většina současných odborníků zastává názor, že predispozice ke konkrétní sexuální orientaci mohou být prostředím ovlivněny pouze do přibližně třetího roku života dítěte, kdy na něho působí převážně chování rodičů.³⁰ Najdou se ale také jedinci, kteří se přiklánějí k teorii pozdějšího ovlivnění rodinnými vztahy. Jedná se kupříkladu o sociologa, kriminalistu a psychoterapeuta Lewise Yablonskiho (1924-2014), který zastával názor, že homosexualitu zapříčiňuje přítomnost dominantní matky spolu s nepříliš dobrým mužským vzorem ze strany otce.

2.4. Teorie svedení

Poslední teorií je jedna z dnes již odborníky z oblasti medicíny a psychologie vyvrácených teorií – teorie svedení –, podle které může být svedení jedince osobou stejného pohlaví v období dospívání příčinou jeho následné celoživotní homosexuální orientace.³¹

3. Homosexualita a normalita

Už jen fakt, že společnost cítí potřebu zkoumat příčiny homosexuality, nemluvě o tom, že byla homosexualita ještě do nedávna považována za nemoc, napovídá,

²⁹ JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5. S. 27.

³⁰ Tamtéž, S. 28.

³¹ Tamtéž, S. 29.

že ji mnozí dodnes vnímají jako něco nenormálního. Nevnímají tak však jen homosexualitu, ale vše, co je pro ně nové.

V minulých letech byly dokonce provedeny výzkumy, které měly dokázat, že se homosexualita vymyká **normalitě**. Jeden takový například publikovali lékaři Antonín Brzek (1938) a Jaroslava Pondělíčková-Mašlová (1927-2016) v knize „*Třetí pohlaví*“ z roku 1992. Homosexualitu zde podrobili třem **atributům normality** a zkoumali ji z hlediska normy ideálu, což je všeobecná představa o tom, jak by měl vypadat ideální člověk, dále z hlediska normy statistické, která se zabývá četností výskytu ve společnosti, a nakonec z hlediska normy funkční, která odpovídá na otázku, zda homosexualita splňuje všechny úlohy, které má sexualita vykonávat. Ve všech třech případech autoři odpověděli záporně. V prvním případě proto, že by si většina lidí nepřála, aby jejich dítě bylo homosexuálně orientované, ve druhém případě proto, že se uvádí, že je výskyt homosexuality v populaci jen mezi čtyřmi a deseti procenty, a ve třetím případě je důvodem fakt, že homosexuální pár nemůže počít dítě přirozenou cestou. Na výzkum se sesypala vlna kritiky. Autorům bylo vyčítáno především hledisko statistické, protože dle jejich teorie by byla deviantní například i genialita – mnoho lidí totiž nemá inteligenční kvocient (IQ) vyšší než 130.³²

Z mého pohledu by se, spíše než výše zmíněné položky, mělo brát v úvahu například to, zda je daný jedinec schopen vykonávat společností ukládané požadavky. To už nezávisí na jeho sexuální orientaci, ale na jeho schopnostech a dovednostech a na jeho motivaci. Homosexuální člověk je schopen vést stejně plnohodnotný život, jako jedinec heterosexuální.

³²JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5. S. 32.

4. Homosexualita z pohledu náboženství

Česká republika je nejvíce ateistickou zemí na světě. Při sčítání lidu v roce 2011 se ke křesťanské víře bez ohledu na církve přihlásilo 20,8 procent lidí.³³ Ve spoustě jiných zemí však náboženství zaujímá důležité postavení. A to i přesto, že se u většiny náboženství můžeme setkat s různými nařízeními a požadovanými způsoby chování v různých oblastech života. A oblast sexuální není výjimkou – regulovány mohou být potraty, manželství a samozřejmě také homosexualita.

Přestože se však uvnitř každého náboženství najde řada tradicionalistů a striktních věřících, utvořily se také liberálnější proudy, které homosexualitu nepopírají a neodsuzují a raději vyzdvihují náboženské učení o lásce, soucitu a odpuštění.

Tato kapitola je tedy věnována právě názorům různých náboženství na problematiku homosexuality.

4.1. Sexualita přírodních etnik

Mnoho lidí zastávalo názor, že se mezi přírodními etniky homosexualita vůbec nevyskytuje, nebo je nepřipustná. Bylo však provedeno několik výzkumů, které tuto domněnku postupně vyvrátily. Ve své knize *„Homosexualita v názorech současné společnosti“* je Janošová podrobně popsala. Jeden z nich provedli v roce 1951 antropolog Clellan S. Ford (1909-1972) a psycholog Frank A. Beach (1911-1988), kteří zkoumali sedmdesát šest společenství různých etnik. Došli k závěru, že sice u dvaceti sedmi těchto společenství nebyla homosexualita přijímána a byla mnohdy velmi tvrdě sankcionována, ale zbylých čtyřicet devět kmenů bylo vůči homosexualitě otevřených a považovalo ji za běžnou součást sexuálního života tamních mužů.

³³ *Náboženská víra obyvatel podle výsledků sčítání lidu - 2011. Český statistický úřad [online]. 27.2. 2014 [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/nabozenska-vira-obyvatel-podle-vysledku-scitani-lidu-2011-61wegp46fl>*

Konkrétních příkladů existuje hned několik. Například na Nové Guinei jsou malí chlapci mezi sedmým a desátým rokem života uváděni do vojenského a náboženského světa dospělých mužů homosexuálním stykem. U sambijského společenství dokonce existuje nařízení, které povazuje muže prožít jak vztah heterosexuální, tak homosexuální, aby bylo možné je následně porovnat. Existují také kmeny, ve kterých je **homosexuální styk** povolen jen určitým osobám, ku příkladu u společenství Chukchi na Sibiři je sice homosexualita obecně zakázána, výjimku má však šaman, kterému díky jeho zvláštnímu sociálnímu postavení, náleží právo navazovat vztahy jak se ženami, tak s muži.³⁴

4.2. Křesťanství

Zdá se, že homosexualita a křesťanství stojí v současném světě proti sobě. „*Mluví pro to jak **biblické texty**, na něž se křesťanství ve svém odmítání homosexuality tradičně odvolává, tak **teologické autority**, k nimž se hlásí katolická větve křesťanství. Mluví pro to jak historická zkušenost dlouhých staletí, v nichž byly projevy sexuality trestány za součinnosti církve, tak historická zkušenost posledních desetiletí, v nichž se zformovalo moderní emancipační hnutí homosexuálů, které se vymezovalo zpravidla ostře negativně vůči církvím.*“³⁵

„*Když bible hovoří o homosexuálním chování, mluví o něm pouze takovým způsobem, jak bylo zvykem v době jejího vzniku.*“³⁶ Na Bibli by se tedy mělo být možné odvolávat pouze pokud by bylo zachováno tehdejší pojetí **homosexuálního chování**. „*V době vzniku Bible totiž neexistovala žádná propracovaná koncepce homosexuality jakožto **sexuální orientace***“³⁷, pouze o pohlavních stycích osob stejného pohlaví. I přesto však mnoho křesťanů stále považuje homosexualitu za hřích a odkazují se při tom právě na Bibli nebo na jiné

³⁴ JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5. S. 37.

³⁵ PUTNA, Martin C. *Křesťanství a homosexualita: pokusy o integraci*. Praha: Torst, 2012. ISBN 978-80-7215-434-0. S. 9, 10.

³⁶ HELMINIAK, Daniel A. *Co vlastně Bible říká o homosexualitě?*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2007. ISBN 978-80-7325-122-2. S. 35.

³⁷ Tamtéž, S. 35.

texty. Literární historik, pedagog a moderátor Martin C. Putna (1968) ve své knize *„Křesťanství a homosexualita: Pokusy o integraci“* píše, že právě biblické citace bývají základním argumentem proti homosexualitě.³⁸ Jsou využívána sporná biblická místa, například příběh o Sodomě, stvoření člověka jakožto muže a ženy, zákaz ležení muže a ženy či výroky apoštola Pavla proti stykům proti přírodě a arsenokoitai (mužoložníkům) a malakoi (změkčilcům).

Výše zmíněný příběh o Sodomě, který se nachází v knize Genesis, je pravděpodobně nejznámější biblický příběh, ve kterém se vyskytuje téma homosexuality. Úryvek z něj zní takto:

„I přišli ti dva poslové večer do Sodomy. Lot seděl v sodomské bráně. Když je spatřil, povstal jim vstříc, sklonil se tváří k zemi a řekl: „Sněžně prosím, moji páni, uchylte se do domu svého služebníka. Přenocujte, umyjte si nohy a za časného jitra půjdete svou cestou.“ Odvětili: „Nikoli, přenocujeme na tomto prostranství.“ On však na ně velice naléhal; uchýlil se tedy k němu a vešli do jeho domu. Připravil jim hostinu, dal napéci nekvašené chleby a pojedli. Dříve než ulehli, mužové toho města, muži sodomští, lid ze všech koutů, mladí i staří, obklíčili dům. Volali na Lota a řekli mu: „Kde máš ty muže, kteří k tobě této noci přišli? Vyveď nám je, abychom je poznali!“

Lot k nim vyšel ke vchodu, dveře však za sebou zavřel. Řekl: „Bratři moji, nedělejte prosím nic zlého. Hleděte, mám dvě dcery, které muže nepoznaly. Jsem ochoten vám je vyvést a dělejte si s nimi, co se vám zlíbí. Jenom nic nedělejte těmto mužům“ Vešli přece do stínu mého přístřeší.“ Oni však vykřikli: „Klid se!“ A hrozili: „Sám je tu jen jako host a bude dělat soudce! Že s tebou naložíme hůř než s nimi!“ Obořili se na toho muže, na Lota, a chystali se vyrazit dveře. Vtom ti muži vlastníma rukama vtáhli Lota k sobě do domu a zavřeli dveře. Ale muže, kteří byli u vchodu do domu, malé i velké, ranili slepotou, takže nebyli schopni nalézt východ.“³⁹

³⁸ PUTNA, Martin C. *Křesťanství a homosexualita: pokusy o integraci*. Praha: Torst, 2012. ISBN 978-80-7215-434-0. S. 63.

³⁹ Genesis, 19, 1-11

„Poslové pak Lota varovali, že Bůh hodlá zničit Sodomu ohněm a sírou. A tak Lot a jeho rodina z města utekli. Lotova žena však neuposlechla příkaz neohlížet se, a proměnila se v solný sloup. Sodoma i sousední Gomora byly tedy zničeny a „po celé krajině toho okrsku vystupuje ze země dým z hutě.“⁴⁰

Novější pobiblická tradice je přesvědčena, že hřích Sodomy popsany v úryvku spočíval v homosexualitě. Ve skutečnosti však přivodily zkázu Sodomy a Gomory násilnictví a nepohostinnost. To potvrzují i slova proroka Ezechiela. *„Hle, toto byla nepravost tvé sestry Sodomy; pýcha, sytost chleba a sebejistý klid. Ale ruku utišeného ubožáka neposilovala.“⁴¹*

Autoři A. Brash a A. Cooper dělí **náboženské postoje k homosexualitě** do několika skupin, konkrétně na čtyři odlišné přístupy. První přístup je přístup **zavrhující, trestající**, který považuje homosexualitu za hříšnou a nepřipustnou a ve své nejradikálnější podobě požaduje za homosexuální projevy trest smrti. Dále přístup **zavrhující, netrestající** – ten vnímá homosexualitu jako nemoc či deviaci a homosexuální projevy a chování sice odmítá, ale homosexuální osoby nikoli. Přístup **přijímající s omezením** homosexuální lásku přijímá ale ne jako rovnocennou s láskou heterosexuální. Homosexualita je považována jako nedokonalý či neúplný sexuální projev. Poslední je **přístup plně přijímající**, dle kterého jsou homosexuální projevy či chování stejně tak dobré a přirozené, jako projevy a chování heterosexuální.⁴²

4.3. Židovství

Ve starověkém Izraeli byla homosexualita považována za nepřipustnou a byla vnímána jako **náboženský a morální úpadek**. Stejně tak jako například v islámském náboženství se však židovství negativně staví spíše k praktikování

⁴⁰ PUTNA, Martin C. *Křesťanství a homosexualita: pokusy o integraci*. Praha: Torst, 2012. ISBN 978-80-7215-434-0. S. 37.

⁴¹ Bible, 16,48-48

⁴² KNOL, Jan. *Homosexuálně orientovaní lidé a jejich současné postavení v ČR: nerovnosti a změny v postavení* [online]. Pardubice, 2010 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/36108/KnoJ_Homosexualne%20orientovani_MK_2010.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice. Vedoucí práce PhDr. Martin Kocanda.

homosexuálních styků, nikoli k homosexuálnímu citění. Jediné spekulace se vedou ohledně příběhu Davida a Jónatana, u kterého se někteří lidé, včetně odborníků, domnívají, že Jónatan Davida doopravdy miloval. Starý zákon se však k těmto citům nijak blíže nevyjadřuje a tyto domněnky tak nejsou potvrzeny.

Na rozdíl od Starého zákona je o homosexualitě zmínka například v Mojžíšových knihách, pohled je ale spíše odsuzující. Odsuzování homosexuálních aktů se dále opakovalo také v pozdějších židovských náboženských knihách a postoje vůči homosexualitě se ani v současné době příliš nezměnily. Výjimku tvoří různé liberální proudy, které se během let utvořily v rámci židovství. V roce 1970 se navíc v USA, Anglii a Izraeli začalo utvářet **organizované hnutí židovských homosexuálů**, které má za cíl sdružovat a společně vzdělávat tyto jedince.

4.4. Islám

Na rozdíl od křesťanství a Bible nejsou v Koránu žádné konkrétní zmínky o homosexualitě. Je možné aplikovat některé z obecněji formulovaných veršů, například verš 4:16: *„A ti z vás, kdo jsou proviněni, nechť jsou oba potrestáni. Jestliže litují a napravují své chování, nechte je být. Bůh odpouští a je milosrdný.“*⁴³ – Z tohoto verše vyplývá, že pokud by bylo homosexuální chování považováno za provinění, jedincům by mělo být odpuštěno pouze tehdy, pokud by své orientace litovali.

Ostré vymezení se vůči homosexualitě nalezneme také v prorockém spise Hadith, kde se píše: *„Kdykoli ulehá muž k jinému muži, Boží trůn se chvěje. Andělé přihlížejí s odporem a říkají: „Pane, proč nepřikážeš zemi, aby je potrestala, a nebesům, aby je zavalila kamením?“ Bůh odpovídá: „Já jsem trpělivý, nic nenechám bez povšimnutí.“ Kromě strašných trápení a ponížení ve světě, který přijde, musí být homosexuální chování potrestáno na zemi: „Jestliže vidíš dva lidi, kteří konají jako Lotovi lidé, pak zahub aktivního i pasivního.“*⁴⁴

⁴³ JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5. S. 38.

⁴⁴ Tamtéž, S. 38.

Sexuální styky jsou dovoleny pouze mezi manželi, jinak se dle Islámu jedná o **cizoložství**. Homosexuální akty jsou trestány navzdory tomu, že o homosexualitě jako takové není v Koránu žádná zmínka. Na homosexuální jednání se nahlíží jako na vzpouru proti Bohu a člověk takto jednající je považován za zkaženého. Výjimkou jsou jedinci mající odlišnou orientaci, avšak ochotní oženit se s osobou opačného pohlaví. Ti pro islámský zákon problém nepředstavují.

5. Nahlížení na homosexualitu v různých obdobích naší historie

„Afinita, náklonnost k témuž pohlaví a z ní vycházející stejnopohlavní jednání, existovaly ve všech obdobích a kulturách.“⁴⁵ V různých etapách lidské historie na ně však bylo pohlíženo odlišně.

5.1. Starověk

Řecko

Starověk, konkrétně období starověkého Řecka, je považováno za zlatý věk homosexuality. Jedná se o jediné období v naší historii, kdy byly homosexualita a heterosexuality v určitých kruzích postaveny na roveň. Existuje řada antických **mýtů**, ve kterých se nejen běžní smrtelníci, ale i sami bohové, zamilovávali do nádherných mladých mužů. Asi nejznámější je mýtus o Ganymédovi, synovi krále Tróje, jehož půvabu neodolal ani samotný Zeus. Příběh se stal předlohou pro mnoho uměleckých děl a například řecký filosof, pedagog a matematik Platón (427 př.n.l.-347 př.n.l.) si jím ospravedlňoval milostné city, které choval ke svým žákům.⁴⁶

⁴⁵ HIML, Pavel, Jan SEIDL a Franz SCHINDLER, ed. *"Miluji tvory svého pohlaví": homosexualita v dějinách a společnosti českých zemí*. Praha: Argo, 2013. Každodenní život. ISBN 978-80-257-0876-7. S. 26.

⁴⁶ *Historie homosexuality - 1. část* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://unique-soul.webgarden.cz/temata/historie-homosexuality-1-cast>

Homosexuálním praktikám ve starověkém Řecku se dopodrobna věnoval historik Eforus (400 př.n.l.-330 př.n.l.). Jeho díla se sice nedochovala, ale informace o nich nám podal starořecký historik, filosof a geograf Strabón (63 př.n.l.-23 n.l.). Ten, kromě jiného, popsal také námluvy řeckých mladíků staršími muži. Mladík byl nejprve unesen – celá situace však byla pouze na oko, protože chlapcova rodina o údajném únosu dopředu věděla a pouze předstírala, že mladíka brání. Skutečnost totiž byla taková, že pokud by žádný starší muž o chlapce neprojevil zájem, pro rodinu by to znamenalo společenskou potupu. Po údajném únosu utekl mladík s mužem do lesů, kde pobývali přibližně dva měsíce. Během této doby muž mladíka poučoval o tom, co dělá muže mužem a docházelo též k pohlavnímu styku.⁴⁷

Někteří příznivci homosexuality zastávají názor, že bychom se k tomuto antickému vzoru měli vrátit, protože, dle jejich názoru, homosexualita u dospívajících jedinců napomáhá **sexuálnímu rozvoji** a chrání před možností neplánovaného otěhotnění. Jedná se o teorii vskutku zajímavou, avšak v naší dnešní vyspělé evropské společnosti nerealizovatelnou.

O ženské homosexualitě nejsou z tohoto období téměř žádné zmínky. Je známo, že jí společnost všeobecně opovrhovala. Jedinou ženou, o které je známo, že byla homosexuálně orientována, byla básnířka Sapfó. Zmínky o ní se objevily v 6. století před naším letopočtem, v období, kdy se v Řecku začala objevovat homosexualita u mužů. Přestože byla provdána za muže, odstěhovala se sama na ostrov Lesbos. Zde založila školu pro dívky, na které se brzy rozšířila právě ženská homosexualita.⁴⁸

Řím

Ideálem krásy ve starověkém Řecku byla určitá nevyvinutost, ať už u dívek – tehdejší vzorem byla egyptská tanečnice, štíhlá a málo vyvinutá

⁴⁷ *Historie homosexuality - 1. část* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://unique-soul.webgarden.cz/temata/historie-homosexuality-1-cast>

⁴⁸ Tamtéž

dívka⁴⁹ či u chlapců. Důkazem je následující úryvek: „Vše nasvědčuje tomu, že *ritus homosexuálního svazku se i u Řeků do značné míry zakládal na tom, že se na hocha do pubertálního věku nazíralo jako na ženu; ženský věk končil vdavkami.*“⁵⁰

Z tohoto ideálu krásy vytvořili Římané **oboupohlavnost**. „V umění ji prezentoval *hermafroditismus, vycházející z báje o dávných lidech, kteří byli oboupohlavní, dokud je Zeus za trest neoddělil.*“⁵¹ Díky tomu byla později u soch znovu jasně patrná oddělenost pohlaví a v návaznosti na tom ustoupila do pozadí také homosexualita. Přestože zpočátku byla společností i nadále tolerována a například do armády se tehdy přednostně vybírali páry homosexuálních milenců, později na ni začalo být nahlíženo jako na určitý **důkaz nedostatku mužnosti**⁵² a hrozily za ni tvrdé tresty. Existují dokonce zmínky o tom, že někteří panovníci pro svou homosexualitu přišli o život.

Výjimkou byl styk s vlastním otrokem – v takovém případě byl homosexuální styk tolerován. Při kupování otroků tak hrála významnou roli **sexuální přitažlivost**.⁵³

Stejně jako Řekové, ani Římané neuznávali ženskou homosexualitu, a to i přes to, že měly římské ženy lepší postavení ve společnosti než ženy řecké.⁵⁴

5.2. Středověk

Středověk v mnohém navazoval na antiku, konkrétně u homosexuality tomu tak však nebylo. A zatímco ve starověkém Řecku nebyla ani potřeba homosexuální chování zastřešovat konkrétním pojmem, ve středověku se to stalo nutností, protože zde bylo toto chování považováno za hřích a zločin.

⁴⁹ JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5. S. 42.

⁵⁰ Tamtéž, S. 42.

⁵¹ Tamtéž, S. 43.

⁵² Tamtéž, S. 43.

⁵³ *Historie homosexuality - 1. část* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://unique-soul.webgarden.cz/temata/historie-homosexuality-1-cast>

⁵⁴ Tamtéž

Za příčinu nárůstu netolerance vůči homosexualitě je považován vzestup křesťanství a pohlížení na sexualitu jen jako na **prostředek pro rozmnožování**. „*Rané křesťanství však jasný názor na homosexualitu nemělo.*“⁵⁵ Ten přišel až s pozdějšími výklady Bible, jelikož v knize samotné homosexualita jako taková odsuzována není.

Církev se homosexualitu v raném středověku snažila spíše jen usměrňovat a užívala mírnější opatření, proto také dle profesora historie Johna Boswella do 13. století vydávala zákony proti homosexuálům pouze světská moc a církev se toho neúčastnila. Pak však nastoupil papež Gregor IX. a ustanovil inkvizici, která začala o homosexualitě mluvit velmi odsuzovačně, až se postupně stala nejtěžším zločinem vůbec a byly za ni rozdávány přísné tresty. Ty jsou pro období středověku typické. Od kastrace na území dnešního Španělska, až po upalování nařízené Ludvíkem Pobožným ve Francii.⁵⁶

„*O situaci v Čechách je dochována první významná zmínka až z roku 1352, kdy vydal Karel IV. tzv. Karolinský trestní kodex, podle něhož měly být homosexuální styky krutě trestány.*“⁵⁷ „*Podle Kroniky města Luccy od Giovanniho Sercambiho (1348-1424) nechal Karel IV. dokonce během svého druhého italského tažení krutě popravit „sodomitu“, kterého předtím náhodou spatřil z okna svého paláce, jak „proti přirozenosti užívá“ desetiletého chlapce.*“⁵⁸ **Karolinský trestní kodex** byl zrušen až o několik století později, konkrétně v roce 1787 za vlády Josefa II, kdy byly kruté tresty nahrazeny běžným vězením.

I v tomto období však nalezneme případy jedinců s odlišnou sexuální orientací. Příkladem je sv. Augustin, který se ještě před tím, než začal žít asketickým životem, zamiloval do svého přítele, o čemž mimo jiné píše ve své autobiografii.

⁵⁵ SPENCER, Colin. *Dejiny homosexuality*. Bratislava: Vydavateľstvo Slovart, 1999. ISBN 80-7145-302-1. S. 55.

⁵⁶ *Historie homosexuality - 1. část* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://unique-soul.webgarden.cz/temata/historie-homosexuality-1-cast>

⁵⁷ JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5. S. 44.

⁵⁸ HIML, Pavel, Jan SEIDL a Franz SCHINDLER, ed. *"Miluji tvory svého pohlaví": homosexualita v dějinách a společnosti českých zemí*. Praha: Argo, 2013. Každodenní život. ISBN 978-80-257-0876-7. S. 44.

5.3. Novověk

Období do konce 19. století

Nástup **období renesance**, ve kterém se myšlení a citění člověka odpoutávalo od dosud dominujících postojů církve a hledalo své vlastní cesty, přinesl také vřelejší postoje k homosexualitě. Mnozí v té době významní muži opět neskrývaně vyjadřovali lásku jiným mužům. Jedním z nejznámějších byl italský sochař Michelangelo Buonarroti (1475-1563), který upřednostnil homosexuální lásku k mladým mužům před láskou k ženám.⁵⁹

Z tohoto období jsou známy také případy homosexuálních žen, jejichž osudy nebyly příliš šťastné. Příkladem je Brazilka Felipe de Couza, kterou v roce 1591 umučila portugalská inkvizice. Důvodem byla právě její odlišná sexuální orientace. Paradoxem však bylo, že i mezi představiteli církve bylo možné najít homosexuálně orientované jedince. Ve spojitosti s homosexualitou se mluví například o Janu XII., Bonifáci VIII., Sixtu IV. či Juliu II. a III.⁶⁰

Po skončení období renesance se na homosexualitu začalo opět nahlížet negativně a oficiálně nebyla vůbec tolerována. I tak byl však například na francouzském dvoře ve Versaille několika šlechtici založen **řád sodomitů**, jehož členové měli zakázaný sexuální poměr se ženami. Kromě tohoto příkladu tvoří výjimku z jinak negativně smýšlející společnosti Anglie v osmnáctém století, pro kterou byla homosexualita považována za fashionable.⁶¹ Tomuto tvrzení však odporují domněnky spisovatele Colina Spencera (1933), podle kterého se naopak v tomto období dokonce i vlivní a mocní homosexuální muži v Anglii museli mít na pozoru, protože byla homosexualita vnímána jako hanebný zločin. Ať už je pravdivé jakékoli tvrzení, je jisté, že se ve velkém množství dobových velkoměst

⁵⁹ *Historie homosexuality - 1. část* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://unique-soul.webgarden.cz/temata/historie-homosexuality-1-cast>

⁶⁰ Tamtéž

⁶¹ Tamtéž

nacházela místa, kde se stabilně setkávali muži za účelem stejnopohlavních (sexuálních) kontaktů.⁶²

Od Anglie se pozornost v 19. století přesunula do Německa, které se za vlády císaře Viléma II. stalo dějištěm mnoha afér. Císař byl obviněn, že ve státních záležitostech dával přednost homosexuálně zaměřeným lidem, což nakonec vedlo k rozepřím mezi příslušníky šlechty a politiky. Později Vilém II. dokonce povolil založení spolku homosexuálně zaměřených šlechticů. Právě díky těmto aférám se homosexualita postupně dostala do povědomí širší veřejnosti, témata s ní spojená se stala součástí novinových článků a rozhovorů lidí ve společnosti.⁶³

Na našem území v této době platil zákon z roku 1848, v němž bylo homosexuální chování sankcionováno podobně jako smilstvo se zvířaty. Nahrazen byl až o století později, konkrétně v roce 1950, novým trestním zákoníkem, podle kterého byla homosexualita považována za **trestný čin proti lidské důstojnosti**.

Je také důležité zmínit některé známé umělce, kteří se, ať už otevřeně či nikoli, hlásili k homosexuální menšině. Někteří z nich se dokonce rozhodli vyjádřit svou orientaci skrze svá díla, a to i přes to, že jim jejich odlišná sexuální orientace často komplikovala život. Příkladem homosexuálně orientovaných jedinců jsou básníci Paul Verlaine (1844-1896) a Arthur Rimbaud (1854-1891), kteří spolu udržovali milostný poměr. Asi nejznámější je však osud dramatika, prozaika, esejisty a básníka Oscara Wilda (1854-1900), který byl za homosexuální styky odsouzen na dva roky vězení, a to i přes to, že byl ženatý. Náзор společnosti se nezměnil ani po jeho propuštění a až do své smrti byl za svou homosexualitu morálně odsuzován. Ještě tragičtější konec měl život skladatele Petra Iljiče Čajkovského (1840-1893). Čajkovský celý život potlačoval svou orientaci, což mu přinášelo velké utrpení. Stejně jako například Oscar Wilde byl ženatý, nešťastné manželství ho však nakonec dohnalo k pokusu o sebevraždu. Zemřel za podezřelých okolností. Oficiálně je jako příčina smrti uváděna cholera, někteří lidé, včetně

⁶² HIML, Pavel, Jan SEIDL a Franz SCHINDLER, ed. *"Miluji tvory svého pohlaví": homosexualita v dějinách a společnosti českých zemí*. Praha: Argo, 2013. Každodenní život. ISBN 978-80-257-0876-7. S. 34.

⁶³ *Historie homosexuality - 1. část* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://unique-soul.webgarden.cz/temata/historie-homosexuality-1-cast>

spisovatele Anthonyho Holdena (1947), věří, že byl donucen k sebevraždě na nátlak čestného tribunálu právě z důvodu homosexuálního poměru.⁶⁴ Z řad homosexuálních žen je známá například spisovatelka George Sandová (1804-1876), na pohled krásná dáma, která se však v mnohém chovala jako muž. Její největší touhou bylo cítit lásku od jiné ženy, což se jí však nikdy nesplnilo.

20. století

S koncem novověku přišlo také nové nahlížení na homosexualitu. Křesťanský postoj považující homosexualitu za hřích vystřídala snaha najít pro ni lékařské označení. „*Homosexualita byla přesunuta do lexikonu nemocí a v roce 1867 ji právník Carl Heinrich Ulrich definoval jako **třetí pohlaví**, jako mezistupeň mezi mužem a ženou.*“⁶⁵

S měnící se náladou ve společnosti, kdy měli jednotlivci větší svobodu a byly zviditelňovány **sexuální odlišnosti** a **individualita**, přišel lékař a sexuolog Magnus Hirschfeld (1868-1935) s teorií, že je homosexualita vrozená a skrze petice bojoval za zrušení její trestnosti. V tomto období se navíc poprvé k projevům odlišností odvážila i běžná veřejnost, která do té doby takovýmto výstřednostem šlechty pouze přihlížela.⁶⁶

Doba takto liberálního smýšlení však netrvala příliš dlouho. Vystřídalo ji totiž období nacistické genocidy, během kterého se homosexuálové stali terčí **diskriminace**, a později také systematického **vyvražďování**. „*Totalitní systémy obecně jsou ve své rigiditě a fixaci na striktní vymezení veškerých pravidel charakteristické nenávisným postojem vůči jakýmkoliv odlišnostem, a to z důvodu toho, že osud „jiných“ může sloužit jako výstraha pro zbytek společnosti*“.⁶⁷

⁶⁴ JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5. S. 46.

⁶⁵ Tamtéž, S. 46, 47.

⁶⁶ *Historie homosexuality - 1. část* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://unique-soul.webgarden.cz/temata/historie-homosexuality-1-cast>

⁶⁷ JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5. S. 47.

„V tomto období byl homosexuální styk považován za smilstvo proti přírodě.“⁶⁸ a gayům dávali nacisté za vinu, že mrhají schopností napomoci k plození potomků. Tresty za homosexualitu byly vysoké. Například německý diktátor Adolf Hitler (1889-1945) původně navrhoval jako trest kastraci a německý právní historik, národní socialista a důstojník SS Karl-August Eckhardt (1901-1979) dokonce smrt. Několik tisíc homosexuálů bylo posláno do koncentračních táborů, kde byli označováni růžovým trojúhelníkem, kastrováni a jinak mučeni. „Dle historika z Yaleovy univerzity Johna Boswella (1947-1994) byla právě v tomto období homosexualita nejprudčeji **potlačována**.“⁶⁹

Teprve po druhé světové válce začalo docházet v některých vyspělejších státech k **dekriminalizaci homosexuality**. Tehdejší Československo bylo mezi nimi. Homosexualita přestala být na našem území trestná v roce 1961, kdy začal platit nový trestní zákoník. Ten ustanovil, že byla homosexualita trestná pouze v případech, kdy se jedinec dopustil pohlavního styku s neplnoletou osobou. I přes zrušení trestnosti homosexuality však i nadále docházelo k diskriminaci homosexuálů, bylo bráněno vzniku organizací podporujících homosexuály a jejich sdružování a informací o této problematice bylo jen velmi málo. Ještě v osmdesátých letech bylo také například zakázáno otiskovat v novinách seznamovací inzeráty od gayů a lesbiček.⁷⁰ Mnoho homosexuálů bylo navíc v hledáčku Státní bezpečnosti, a tak se velká část z nich rozhodla svou orientaci tajit. Někteří raději uzavřeli sňatek s osobou opačného pohlaví, aby na ně nepadlo podezření, jiní se potají scházeli v nočních hodinách v parcích na veřejných toaletách či na jiných podobných místech.

Situace na našem území zůstávala přibližně stejná až do změny režimu v listopadu 1989. O necelý rok později proběhla novelizace zákona z roku 1961, na základě které se změnila povolená hranice pro homosexuální styk na patnáct

⁶⁸ JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5. S. 47.

⁶⁹ HELMINIAK, Daniel A. *Co vlastně Bible říká o homosexualitě?*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2007. ISBN 978-80-7325-122-2. S. 19.

⁷⁰ JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5. S. 48.

let, stejně jako tomu bylo pro styk heterosexuální. V té době také začalo vznikat mnoho organizací, které usilují o prosazování práv homosexuálně orientovaných jedinců.⁷¹

V roce 2003 byl ustanoven Mezinárodní den boje proti homofobii, který se později v roce 2007 přejmenoval na **Mezinárodní den boje proti homofobii a transfobii (IDAHO)**. Každoročně připadá na 17. květen. „17. květen byl zvolen jako den, kdy došlo k vyškrtnutí homosexuality z Mezinárodní klasifikace nemocí Světové zdravotnické organizace v roce 1990. Smyslem IDAHO je zdůraznění respektování práv lidí s jinou než heterosexuální orientací a ukončení diskriminace a násilí pramenící z homofobie.“⁷²

6. Současné vnímání homosexuality

Jak již bylo zmíněno, u nás v České republice začala homosexualita prosakovat do běžného života až na konci osmdesátých let minulého století a teprve až po pádu komunismu začaly vznikat první organizace usilující o zlepšení postavení homosexuálních osob v České republice.⁷³ Jak ale nahlíží na homosexualitu současná společnost?

Sociologický ústav AV ČR v roce 2019 provedl průzkum, ve kterém zkoumal postoje české veřejnosti k právům homosexuálů. Průzkum proběhl v rámci pravidelného šetření Naše společnost. V dotazníku se objevily například otázky, zda by lidé s homosexuální orientací měli mít právo uzavřít **registrované partnerství**, uzavřít sňatek či adoptovat děti z dětských domovů. „Závěry jsou mimo jiné takové, že necelá polovina (48 %) české veřejnosti je přesvědčena o tom, že přiznání k homosexualitě by nezpůsobilo potíže v soužití s ostatními

⁷¹ JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5. S. 47.

⁷² 17/5 Mezinárodní den boje proti homofobii a transfobii [online]. 2018 [cit. 2021-11-15]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/czech-republic/news/180517_IDAHO_cs

⁷³ SLOBODA, Zdeněk. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. [Praha]: Pasparta, [2016]. ISBN 978-80-88163-09-1. S. 42, 43.

lidmi v daném městě či obci. Oproti tomu 42 % občanů se domnívá, že by takovéto přiznání potíže způsobilo – nejčastěji si to myslí lidé starší šedesáti let, z menších obcí a s nižším vzděláním. Celkem 39 % dotázaných uvedlo, že mezi jejich přáteli či známými je nějaká homosexuální žena či nějaký homosexuální muž. Polovina respondentů (50 %) uvedla, že nikoho takového mezi svými známými nemá.⁷⁴ V otázkách práv homosexuálních jedinců je českou veřejností nejvíce podporováno právo uzavírat registrované partnerství, které je součástí českého právního řádu. Podpořily ho celé tři čtvrtiny české populace (75 %). 60 % lidí zastává názor, že by homosexuálové měli mít právo na adopci dětí svého partnera či partnerky, 47 % dotázaných by podpořilo uzavírání sňatků stejnopohlavních párů a stejné procento populace podporuje právo homosexuálů na adopci dětí z dětských domovů. Všechna výše zmíněná práva spíše podporují respondenti ve věkové kategorii patnáct až čtyřicet čtyři let, respondenti s dobrou životní úrovní, kteří jsou spíše spokojenější se svým životem a kteří se politicky orientují spíše do středu či doprava. Na odpověď má také vliv, zda mají respondenti ve svém blízkém okolí jedince s homosexuální orientací či nikoli. Lidé, kteří někoho takového ve svém okolí mají, jsou totiž obecně k právům homosexuálů liberálnější.

Podobné závěry lze pozorovat ve většině výzkumů. Na základě mnoha získaných dat můžeme udělat určité závěry, například o tom, že vzdělanější lidé obecně častěji přijímají homosexualitu jako možnou variantu sexuální orientace. Také v závislosti na věku se odpovědi často liší. Nejvýrazněji tomu tak je u kategorie respondentů nad šedesát let. „*Ti mnohem častěji požadují trestnost homosexuality nebo se obávají jejího škodlivého vlivu na mládež.*“⁷⁵ Obecně platí, že s narůstajícím věkem klesají liberální postoje vůči homosexualitě. Kromě věku respondentů a jejich nejvyššího dosaženého vzdělání ovlivňuje vnímání homosexuality také religiozita. V článku „*Abeceda homosexuality*“, jejímž autorem je Petr Kaňka, je navíc uvedeno, že mezi městem a venkovem, konkrétně mezi

⁷⁴ SPURNÝ, Martin. *Postoje veřejnosti k právům homosexuálů – květen 2019* [online]. Praha: Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. 07. 06. 2019. [cit. 2021-10-24]. Dostupné z: https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a4940/f9/ov190607.pdf.

⁷⁵ KAŇKA, Petr. *Abeceda homosexuality* [online]. Leden 2000 [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: http://www.004.cz/storage/abeceda_homosexuality.pdf

názory jejich obyvatel na vnímání homosexuality, jsou pouze malé rozdíly. Článek byl napsán v roce 2010 a od té doby se v tomto směru, alespoň z mého pohledu, mnohé změnilo.

6.1. Takzvaná „pražská bublina“

Jak už bylo řečeno v úvodu této bakalářské práce, během svého dospívání jsem se díky sportu, který jsem několik let hrála, pohybovala mezi lidmi s homosexuální orientací. Vždy jsem se setkávala převážně s pozitivními názory na tuto problematiku, a proto mne nenapadlo, že by to mohlo být způsobeno pohybováním se v okruhu stále stejných lidí. Myslela jsem si, že u nás v České republice už je homosexualita z větší části přijímána a je na ni nahlíženo spíše pozitivně. Oči mi otevřel až příspěvek zveřejněný jedním obchodem na nejmenované sociální síti. Konkrétně se jednalo o fotografii dvou líbajících se mužů. Pod příspěvkem se strhla vlna negativních komentářů, obsahujících celou řadu sprostých slov a výhrůžek, a to i smrtí. Komentářů tam nakonec byly tisíce, z nichž podporujících a pozitivních byl jen zlomek. Negativní a urážející komentáře byly, z velké části, od jedinců mužského pohlaví a co pro mne bylo zarážející, spíše mladších ročníků. Po zobrazení profilů těchto lidí se často jednalo o jedince z malých měst či z venkova. Otázkou tedy je, zda se jednalo pouze o náhodu, nebo zda se opravdu v posledních několika letech v tomto směru mezi městem a venkovem rozevřely pomyslné nůžky.

Zarážející na této situaci byl také fakt, že několik hodin před zveřejněním daného příspěvku byl zveřejněn ještě jeden, se stejnou tematikou, pouze byly na fotce místo dvou mužů dvě ženy. Tento příspěvek však ani zdaleka nerozpoutal takovou vlnu nevole, okomentovalo ho pouze pár lidí a vesměs se jednalo o vyjádření souhlasu a podpory. Tím se tedy dostáváme k otázce, proč je v dnešní době na homosexuální muže nahlíženo jinak než na homosexuální ženy, a proč je tomu přesně naopak, než tomu bylo v již zmiňovaném starověkém Řecku, kde byla mužská homosexualita schvalována, na rozdíl od té ženské. Důvodem může být fakt, že ženy jsou si obecně mezi sebou bližší než muži, a proto **homosexuální vztah** dvou žen nebudí takovou pozornost jako homosexuální vztah dvou mužů.

S tím se také pojí fakt, že mnozí zastávají názor, že homosexuál není dostatečně mužný – což je do určité míry v určitých případech pravda. Mnoho homosexuálů je nalíčených, nosí kabelky či mluví zženštilším hlasem než heterosexuální muži. I na ženách homosexuálkách však jejich odlišná sexuální orientace bývá někdy na první pohled patrná – takové ženy mají často nakrátko ostříhané vlasy, nosí spíše pánské oblečení a podobně. Nad takovými případy se však, jak se zdá, lidé nepozastavují tolik, jako je tomu v případě mužů homosexuálů.

Někteří lidé zastávají názor, že pozornost, která je v dnešní době věnována podporování homosexuality a obecně jinakosti, je zbytečně přehnaná, a že by se měly řešit závažnější problémy. Bohužel i v dnešní vyspělé době čelí, jak je zmíněno v předchozím odstavci, homosexuálně orientovaní jedinci často nerovnému zacházení, urážkám či napadením. A to nejen v nedemokratických, méně rozvinutých či nábožensky založených zemích. Jak vidno, případy **homofobie** nalezneme i u nás v České republice. Velmi nečekané, a zároveň znepokojivé výsledky navíc přinesl například výzkum homofobie, který proběhl v roce 2015 na českých základních a středních školách. Výzkum vedl sociolog a zakladatel *Platformy pro rovnoprávnost, uznání a diverzitu* (PROUD) Zdeněk Sloboda. Zapojeno bylo celkem 1314 žáků ve věku od čtrnácti do dvaceti pěti let, z nichž se jich přibližně stovka setkala se zesměšňováním a útoky na odlišně sexuálně orientované studenty ze strany učitelů. Někteří učitelé dětem dokonce vštěpovali, že homosexualita je nemoc, či její existenci úplně popírali.

Jak již bylo řečeno výše, někteří lidé vnímají pozornost, která je v dnešní době věnována homosexualitě, jako přehnanou. Důvodem může být fakt, že přestože snahy o **zrovnoprávnění** homosexuálních jedinců s jedinci heterosexuálními trvají již delší dobu, v posledních několika letech výrazně zesílily. Vznikla řada organizací, které bojují za práva **LGBTQ** (lesby, gayové, bisexuálové, transsexuálové, queer) komunity, po celém světě se pořádají takzvané průvody gay hrdosti a tato tematika se také čím dál častěji vyskytuje v literatuře a na televizních obrazovkách. Poslední zmíněný bod navíc v nedávné době umocnila *Americká Akademie filmového umění a věd*, která každoročně předává ocenění známé jako *Oscar*, když minulý rok představila nové stanovy, které musí snímky dodržet, aby se mohly od roku 2024 ucházet o nominaci v kategorii „nejlepší film“.

Konkrétně budou muset být splněny alespoň dva ze čtyř nových požadavků. První požadavek se týká reprezentace osob a témat ve filmu jako takovém. Budťo musí hlavní či výraznou roli zastávat zástupce rasové či etnické menšiny, nebo musí alespoň třicet procent herců ve vedlejších či epizodních rolích tvořit ženy, zástupci rasových, etnických a *LGBTQ* skupin nebo lidé se zdravotním postižením. První požadavek může být splněn také pokud se na výše zmíněné skupiny jedinců zaměřuje hlavní dějová linka či téma filmu. Další požadavek se týká zastoupení těchto skupin lidí ve štábu nebo v odvětvích jako je kamera, režie, střih, produkce a podobně. Stejně tak to platí pro pracovníky, kteří se podílejí na marketingu a distribuci a pro placené stážisty. Tímto je pak splněn třetí a čtvrtý požadavek.⁷⁶

Jak vidno, *Americká Akademie filmového umění* nezaměřila tyto nové stanovy pouze na homosexuálně orientované jedince, ale dává prostor také pro lidi odlišné rasy, pro ženy či jedince se zdravotním postižením.

Protože jsem na toto téma slyšela velmi rozporuplné názory, stejně tak jako například na již zmíněné gay průvody či stejnopohlavní manželství, rozhodla jsem se tyto a mnohé další otázky zahrnout do dotazníku, který tvoří praktickou část mé bakalářské práce.

⁷⁶ *Oscary mají nová pravidla. Aby film dosáhl na hlavní cenu, budou v něm muset být zastoupeny menšiny* [online]. 2020 [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/kultura/film/oscary-americka-filmova-akademie-nova-pravidla-zeny-mensiny-lgbtq_2009091430_kro

Praktická část

V praktické části této bakalářské práce jsem oslovila deset lidí – pět z nich s heterosexuální orientací, čtyři s orientací homosexuální a jednu s orientací bisexuální – a pomocí polostrukturovaného rozhovoru (interview) nastíním, zdali a popřípadě jak výrazně se liší názory mezi všemi skupinami v různých oblastech. Do dotazníku jsem zahrnula osoby obou pohlaví lišící se věkem, dosaženým vzděláním či rodinným stavem, aby bylo možné porovnat, zda odlišnost názorů nezávisí také na jiných aspektech. Protože se však jedná pouze o zanedbatelný vzorek lidí v porovnání s celkovou populací v České republice, není možné vyvodit ze získaných odpovědí nějaké obecně platné závěry.

7. Cíl výzkumu

Hlavním cílem kvalitativně orientovaného výzkumu je získat přehled o rozdílech v názorech na témata spojená s homosexualitou mezi jedinci homosexuálními, heterosexuálními a bisexuálními. Cílem je ale také nenucenou formou kladení otázek nahlédnout do života homosexuálů a poskytnout čtenářům pohled na často diskutovaná témata očima běžného člověka.

8. Metoda získávání dat

Pro výzkum jsem zvolila, jak již bylo zmíněno, metodu polostrukturovaných rozhovorů. Výhodou této metody je možnost rozvíjet dialog a blíže rozvíjet některé otázky v závislosti na konkrétní situaci, a tím získat, pokud možno, upřímné a bohaté odpovědi. Data byla získána přímým dotazováním homosexuálně, heterosexuálně a bisexuálně orientovaných jedinců. Veškeré rozhovory byly nahrávány na mobilní telefon, s čímž byli účastníci výzkumu předem srozuměni. Všichni dotazovaní mi dali souhlas se zpracováním a použitím jejich odpovědí pro praktickou část této bakalářské práce.

9. Metoda zpracování dat

Veškeré rozhovory byly z mobilního telefonu přeneseny do počítače a jejich doslovný přepis se nachází v přílohách této bakalářské práce. Odpovědi na jednotlivé otázky byly následně porovnávány a vyhodnocovány. Závěry vyhodnocení jsou shrnuty pod jednotlivé kapitoly a uvedeny zde, v praktické části bakalářské práce.

10. Výběr a popis výzkumného souboru

Výběr výzkumného souboru proběhl domluvou s lidmi v mém okolí, kteří souhlasili s poskytnutím interview pro praktickou část této bakalářské práce, či s lidmi, kteří se s někým z mého okolí znali a taktéž byli ochotni mi interview poskytnout. Výzkum probíhal v období od 29. 11. 2021 do 14. 12. 2021. Celkově se ho zúčastnilo deset respondentů – čtyři homosexuálně orientovaní, jeden bisexuálně orientovaný a pět heterosexuálně orientovaných, ve věku od sedmnácti do šedesáti osmi let.

11. Interpretace získaných odpovědí

11.1. Základní otázky

Celkem jsem položila soubor otázek deseti respondentům. Jedná se o šest žen a čtyři muže. Nejmladšímu bylo sedmnáct let, nejstaršímu šedesát osm let. Celkem osm z deseti respondentů má dokončeno středoškolské vzdělání, jeden vzdělání základní a jeden vzdělání vysokoškolské, konkrétně bakalářské. Větší část respondentů nyní je, či v minulosti byla, v manželství nebo registrovaném partnerství. Jeden z respondentů je také věřící.

11.2. Láska k osobě opačného/stejného pohlaví, coming out a vliv prostředí

Po otázkách ohledně věku, rodinného stavu či nejvyššího dosaženého vzdělání následovala otázka, zda byli někdy respondenti zamilovaní do osoby stejného či opačného pohlaví, v závislosti na tom, zda byl dotaz směřován na homosexuálně, bisexuálně či heterosexuálně orientované jedince, a dále otázky ohledně okamžiku uvědomění si své homosexuality či bisexualy a otázka týkající se coming outu. Z odpovědí respondentů vyplývá, že homosexuální jedinci měli ve většině případů před partnerem stejného pohlaví i heterosexuální vztahy, nebo byli více či méně platonicky zamilovaní do osoby opačného pohlaví. Svou homosexualitu si totiž uvědomili dle odpovědí až mezi třináctým a jednadvacátým rokem života.

Naopak heterosexuálně orientovaní respondenti, až na jednu výjimku, všichni shodně odpověděli, že nikdy nebyli zamilovaní do osoby stejného pohlaví. Jeden z respondentů se pouze svěřil, že v mládí, dle jeho slov, experimentoval jako každý teenager v té době. U žádného jiného respondenta však podobná odpověď nezazněla.

S výjimkou jedné respondentky u všech homosexuálně orientovaných respondentů již proběhl jejich coming out. U dvou z nich se časově přibližně shodoval s dobou, kdy si uvědomili svou homosexualitu, u dvou naopak přišel až o několik let později. Věkově starší respondenti navíc uvedli, že byl jejich coming out ovlivněn dobou, ve které vyrůstali, tedy komunismem. Sami se však snažili nevnímat názory společnosti a řešili spíše názory svých nejbližších, kteří jejich coming out bez výjimek přijali. Některým to dle odpovědí trvalo déle. Například matce jedné z respondentek, která, jako spousta jiných maminek, měla pro svou dceru původně jiné plány – chtěla pro ni manžela a děti. Našli se ale i tací, kteří nepotřebovali čas na vstřebání těchto informací a novinku ihned zpracovali. O takové své zkušenosti povyprávěla jedna z respondentek – konkrétně se jednalo o situaci, kdy se rozhodla o své homosexualitě svěřit své mladší sestře. Respondentka popsala, že ji sestra ihned

objala a řekla jí, že je na ni pyšná. Dokonce to prý jejich vzájemný vztah velmi zlepšilo a posílilo.

Pokud bychom se zaměřili na primární coming out, tedy vnitřní coming out, k tomu se vyjádřila převážně jedna respondentka se slovy, že s celou věcí zpočátku velmi bojovala. Pro ni samotnou bylo totiž překvapením, že se jí zalíbila slečna, přestože do té doby měla přítele. Lehce překvapivé bylo její přiznání, že dokud se takto nezačala cítit ona sama, měla homofobní sklony a příliš homosexualitu neuznávala. Úplně opačně například odpověděla její partnerka, která pouze řekla, že to nijak neřešila a brala věci tak, jak byly.

11.3. Registrované partnerství a manželství stejnopohlavních párů

Na otázku, zda je registrované partnerství dostačující institucí, nebo by měla být uzákoněna možnost uzavřít manželství stejnopohlavních párů, se názory rozcházejí, a to i uvnitř jednotlivých skupin. Jednak se tu setkáváme s názory homosexuálů, kteří zastávají názor, že registrované partnerství není dostačující, protože postrádá důležité právní otázky, jako je dědictví či právo na sdělení informací v případě, že by se partnerovi něco stalo a podobně, ale objevil se i názor, že je institut registrovaného partnerství dostačující. Naproti tomu jsou heterosexuálové, u kterých, jak vyplynulo z odpovědí, na jedné straně stojí zastánci tradiční rodiny odmítající manželství stejnopohlavních párů, na straně druhé heterosexuálové, kteří cítí v institutu registrovaného partnerství mezery a rádi by proto dosáhli možnosti stejnopohlavního manželství pro homosexuálně orientované jedince.

11.4. Adopce dětí stejnopohlavními páry

U otázky týkající se adopce dětí stejnopohlavními páry se odpovědi podobají odpovědím u otázky předešlé. Opět se tu vyskytl názor starší generace homosexuálů, kteří už nemají v plánu vychovávat děti, a proto pro ně samotné adopce dětí není významná. Také se tu promítají názory tvrdých zastánců tradiční rodiny, kteří nevěří, že by mohly stejnopohlavní páry dítěti poskytnout

plnohodnotnou péči, jakou jsou schopni poskytnout muž a žena. Někteří z těchto respondentů mají takového obavy více u gayů než u lesbiček. Jeden z respondentů také vyjádřil obavy o psychické zdraví dětí se stejnopohlavními rodiči, kteří by u svých vrstevníků vídali, že mají matku i otce, kdežto oni ne. Obavy se však objevily také mezi homosexuály. Jedna z respondentek popsala lehce promiskuitní zkušenosti se členy této komunity a uvedla, že pokud by to v homosexuální komunitě mělo takto vypadat i nadále, tak by adopci dětí stejnopohlavními páry raději nepodpořila.

Ve většině případů však respondenti došli ke shodě ve chvíli, kdy na řadu přišla otázka, zda není lepší, aby dítě raději vyrůstalo v milující rodině s rodiči stejného pohlaví, než aby nemělo rodinou žádnou. V tomto případě samozřejmě vždy zvítězila milující rodina.

11.5. Prague Pride

Také otázka akcí jako je *Prague Pride* přinesla zajímavé odpovědi. *Prague Pride* jako takového se zúčastnila pouze jedna respondentka. Ostatní dotázaní z řad LGBTQ komunity na podobné akci byli pouze v zahraničí. Odpovědi na otázku vnímání těchto akcí mohou být pro někoho překvapivé. Heterosexuálové tyto akce totiž mnohdy vnímají lépe než sami homosexuálové. Vyloženě podporující byl názor pouze jedné homosexuálně orientované respondentky. Kromě té se vyskytly také názory, že je prvotní myšlenka sice správná, ale občas už je to příliš. Jedna respondentka však dokonce uvedla, že jsou jí takové akce proti srsti. Konkrétně se k tomu vyjádřila takto: „*Pražských Prague Pridů se neúčastním, protože na to mám takový názor, že komunita na jednu stranu chce, aby nás celý svět bral normálně, ale přitom jsou pořádány pochody hrdosti stylem „podívejte se na mě, já jsem gay“. Mně je to proti srsti. Proč bych měla vystoupit na ulici a říct: podívejte se na mě, já jsem hrdina, protože jsem normální?*“⁷⁷

Podobně radikální názory se objevují i mezi heterosexuály. Někteří vnímají pochody hrdosti jako exhibicionismus či estrádu. Přesto se najdou i názory

⁷⁷ Kamila, 39 let

podporující *Prague Pride* a akce tomu podobné. A to nejen mezi mladými. Jeden z názorů, který neodlišuje *Prague Pride* od jiných všemožně zaměřených festivalů, vyjádřila věkově nejstarší respondentka.

11.6. Změny ve vnímání homosexuality

Důležitou otázkou pro tuto bakalářskou práci byla otázka ohledně změny ve vnímání homosexuality – zda respondenti v průběhu svého života nějakou zaznamenali, a pokud ano, tak jestli spíše k horšímu či k lepšímu. Změny ve vnímání homosexuality zaznamenali téměř všichni respondenti. A to nejen ti, kteří zažili také minulý režim, tedy komunismus, ve kterém byla homosexualita trestná, homosexuálové pronásledováni a většina z nich tak svou orientaci raději tajila. Také mladší generace v průběhu svého života pocítila určité rozdíly. Jedna z respondentek například zmínila nahlížení na homosexualitu jako na nemoc za dob minulého režimu, další povyprávěla o jednom ze svých příbuzných, který žil několik let s manželkou, než si po revoluci konečně „dovolil“ najít partnera. Všichni dotázaní se však shodli na tom, že se v dnešní době o homosexualitě o hodně více mluví. Někteří ale zastávají názor, že je pozornost věnovaná homosexualitě přílišná a dělá se okolo toho zbytečný povyk.

11.7. AIDS

V rozhovoru jsme se dotkli také nemoci *AIDS*. Respondentů jsem se dotázala, zda si myslí, že je dnešní společnost o této nemoci dostatečně informována. Sedm respondentů odpovědělo, že ano. Jako příklady uváděli mimo jiné různá sezení na toto téma již na základních či středních školách a podobně. Jedna respondentka však uvedla, že zastává názor, že má dnešní společnost o *AIDS* často zastaralé informace – že neví, že se už v dnešní době dá s *AIDS* žít plnohodnotný život i několik desítek let. Konkrétně se vyjádřila takto: *„Když člověk AIDS má, tak přesto může žít deset, dvacet let úplně bez problémů. Hodně se ta nemoc už dá potlačit a mám takové tušení, že to lidé ani nevědí. Mám pocit, že je to pro ně takové stigma, že: Máš AIDS? Ty jo, tak ty zemřeš za dva roky*

*a nemůžeš normálně fungovat. Přitom ti lidé už jsou schopní žít naprosto normální život.*⁷⁸ Tři respondenti však mají opačný názor. Dle nich už byla nemoc v dnešní době hodně upozaděna, obzvlášť nyní, v době koronavirové krize, lidé již z AIDS nemají takový strach jako minulá generace a mají jiné starosti.

11.8. Kluby pro LGBTQ komunitu

Během rozhovoru zazněla také otázka na názor na kluby určené pro *LGBTQ* komunitu. Takové kluby podpořilo devět z deseti respondentů. Ti se shodli na tom, že se chce každý bavit a není důvod, proč by to nemělo být umožněno také homosexuálům. Dle respondentů je to místo, kde se ti lidé mohou navzájem seznámit, kde mohou být sami sebou, obklopeni příslušníky stejné komunity. Pouze jeden respondent uvedl, že kluby pro *LGBTQ* komunitu nepodporuje. Poté, co jsem však téma více rozvedla a dostali jsme se v otázce dále, respondent nakonec souhlasil, že je pro něj nejspíše lepší, že se homosexuálové shlukují právě v těchto jim určených klubech a nenarazí na ně tedy tak často v klubech běžných.

11.9. Snahy začlenit homosexualitu do běžného života

Respondenti byli požádáni, aby vyjádřili svůj názor také na snahu začlenit homosexualitu do běžného života prostřednictvím reklam s *LGBTQ* komunitou a podobně. Tyto snahy by, ač to může být překvapivé, podpořili heterosexuálně orientovaní respondenti spíše než respondenti homosexuálně orientovaní. Ti si totiž myslí, že homosexualitu není třeba jakkoli propagovat. Vyjádřil se k tomu například respondent Jan.: *„Já si myslím, že homosexualita do běžného života určitě patří, protože se tam vyskytuje, nicméně nějaká propagace nebo podobně podle mě není třeba. Stejně tak se nepropagují svatby mezi „normálními“ lidmi, takže nevím, proč by se měla ve sdělovacích prostředcích propagovat homosexualita.*⁷⁹ Jiná respondentka si dokonce myslí, že se tím dané značky vydávající takové reklamy snaží zviditelnit. Jedna homosexuálně orientovaná

⁷⁸ Nika, 22 let

⁷⁹ Jan, 59 let

respondentka na to však měla přeci jen jiný názor.: „*Pro mě a pro tu komunitu si myslím, že je to v pohodě, dobré. Možná se nad tím alespoň zamyslí – že takoví lidé jsou, že to takhle mají, a že je to donutí o tom přemýšlet. Jestli kladně nebo záporně, to už je na nich, ale když to vidí, tak o tom mohou alespoň přemýšlet a mají to trochu v hlavě.*“⁸⁰

Přestože názory na snahu dnešní společnosti začlenit homosexualitu do běžného života byly rozporuplné, na jednom se shodlo všech deset respondentů – nová pravidla, která musí splnit film, aby se mohl ucházet o hlavní *Cenu Akademie* (Oscar), jsou dle všech přehnaná. Jedná se totiž konkrétně o čtyři nové standardy, které budou muset být splněny. První se týká reprezentace osob a témat ve filmu samotném. Hlavní či výraznou roli bude muset mít zástupce rasové či etnické menšiny nebo budou muset alespoň třicet procent herců ve vedlejších či epizodních rolích tvořit ženy, zástupci rasových, etnických a *LGBTQ* skupin nebo lidé se zdravotním postižením. První podmínka bude splněna také pokud se hlavní dějová linka nebo téma filmu zaměří na osoby ze zmíněných skupin. Další část se bude týkat zastoupení sledovaných skupin lidí ve štábu nebo také v čele v kreativních a technických odvětvích, jako je kamera, režie, střih, produkce, návrh kostýmů, výprava a dekorace, masky, zvuk, speciální efekty, casting nebo scénář. Třetí a čtvrté pravidlo bude ukládat stejné požadavky na pracovníky, kteří se podílejí na marketingu a distribuci, nebo jsou placenými stážisty distribuční společnosti daného snímku. Respondenti argumentovali například tím, že ne na každý film je možné požadavky aplikovat. Jedna z respondentek se například vyjádřila takto: „*Když máte film o Afroameričanech, tak ti to těžko budou hrát bílí lidé, nebo naopak – když máš film o šlechtě z 16. století z Anglie, tak ti to nemohou hrát černí lidé. To z logiky věci absolutně nedává smysl.*“⁸¹ Výhrady měli respondenti také k nutnosti zastoupení těchto skupin u lidí podílejících se na vzniku filmu. Jeden z respondentů to zhodnotil takto: „*Já mám ten názor, že každou práci, která existuje, by měli dělat odborníci. Jestliže najdeme odborníky*

⁸⁰ Karolína, 23 let

⁸¹ Nika, 22 let

*jen, teď to řeknu blbě, bílé pleti, nebo jen heterosexuály, ať to dělají. Ať to nedělá někdo, kdo na to nemá.*⁸²

11.10. Homosexuálně orientovaní potomci

Také v odpovědích na poslední otázku – jak by jedinci reagovali, kdyby jejich dítě oznámilo, že je homosexuálně orientované – se všichni respondenti v podstatě shodli. Přestože někteří přiznali, že by byli z počátku překvapení, možná ne úplně mile, a jedna respondentka dokonce uvedla, že by z toho měla pramalou radost, všichni odpověděli, že by tuto skutečnost respektovali a rozhodně by za to své děti neodsoudili. A co víc, většina by jim vyjádřila svou podporu.

Homosexuálně a bisexuálně orientovaným jedincům jsem ještě položila doplňující otázku, zda by se nebáli, že by bylo dítě společností za svou orientaci odsuzováno. I v tomto případě se shodli téměř jednohlasně – že v této době už nikoli. Že se ale určitě najdou lidé, kteří budou pomlouvat a podobně. Takoví lidé si však vždycky najdou záminku, proč takové věci dělat. Na to člověk nemusí být homosexuál. Tato pevná přesvědčení ukazují na jedno – nikdo z těchto respondentů se ve svém životě, nebo minimálně v posledních letech, nesetkal s případy homofobie, což je, nejen pro tuto komunitu, pozitivní zjištění.

⁸² Jan, 59 let

Závěr

Bakalářská práce byla rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. V úvodní kapitole teoretické části bylo vymezeno několik základních pojmů vztahujících se k tématu homosexuality, které byly posléze vysvětleny. Jednalo se o pojmy *sexualita*, *homosexualita* a *homosexuální chování*, *gender*, *sexuální identita* a *sexuální identifikace*, *coming out*, *parafilie* a *hate crime*. Následně byla pozornost blíže věnována příčinám vzniku homosexuality, konkrétně několika teoriím příčin vzniku homosexuality, přičemž jsou zde uvedeny i ty v současné době odborníky již vyvrácené. Hlavním cílem této práce bylo poukázat na rozdílné vnímání homosexuality, ať už z pohledu různých náboženství nebo v průběhu lidské historie, a také osvětlení, v jaké pozici se homosexuálové ve společnostech nacházejí dnes. Zdali stále spadají do jedné z ohrožených skupin, které čelí riziku stát se oběťmi takzvaných zločinů z nenávisti. A právě na to byly zaměřeny následné kapitoly. Nejprve bylo nastíněno vnímání homosexuality očima přírodních společenství, křesťanství, islámu a židovství, a následně navazovala kapitola o homosexualitě v průběhu lidské existence – od starověku až po současnost. Závěr výkladové části byl věnován některým statistickým údajům vztahujícím se ke vnímání homosexuality, které vycházejí z průzkumu provedeného *Sociologickým ústavem AV ČR* v roce 2019, a také popsání konkrétního případu takzvaného hate speech na nejmenované sociální síti, který byl počátečním impulzem pro napsání této práce.

Praktickou část bakalářské práce tvořily polostrukturované rozhovory (interviews) s deseti lidmi, kteří byli ochotni anonymně poskytnout své odpovědi na vybraná témata týkající se homosexuality, která často rozdělují dnešní společnost. Jednalo se například o otázky ohledně institutu registrovaného partnerství a manželství stejnopohlavních párů, o možnosti adopce dětí stejnopohlavními páry, změny ve vnímání homosexuality v průběhu života respondentů, informovanost naší společnosti o nemoci *AIDS*, pochody hrdosti či kluby pro *LGBTQ* komunitu. Rozhovor reflektuje také aktuální témata související s homosexualitou, a proto nebyla opomenuta ani otázka ohledně názoru na přijetí nových požadavků pro možnost ucházet se o *Oscary*. Odpovědi na tyto předem připravené otázky přinesly mnoho zajímavých poznatků. Jak již bylo zmíněno, rozhovoru se zúčastnil

pouze zanedbatelný vzorek respondentů v porovnání s celkovou populací v České republice a ve světě, není proto možné výsledky generalizovat a vyvodit z nich obecně platné závěry. Některé zde získané informace však obecně platné názory určitých skupin potvrdily – například odmítavý přístup jednoho z respondentů, který je křesťan a křesťanství aktivně praktikuje. U jeho odpovědí bylo možné pozorovat silné zastávání principů tradiční rodiny. Zajímavostí však bylo, že to byl právě tento respondent, kdo v otázce lásky k osobě stejného pohlaví prozradil, že, stejně jako každý mladý v té době, v tomto směru experimentoval.

Kdybych měla učinit určité závěry ze všech provedených rozhovorů, zajisté by vyplynulo, že jsou k problematice homosexuality tolerantnější spíše ženy než muži, či to, že mohou být názory na toto téma ovlivněny náboženským vyznáním. Věk v tomto případě velkou roli nehrál – odpůrci homosexuality se našli u současné generace, stejně jako u generace předešlé, což platí také o jejich zastáncích. Ani nejvyšší dosažené vzdělání nebylo příliš směrodatné – osm z deseti respondentů totiž mělo dosaženo středoškolské vzdělání. Obecně však platí, že lidé s vyšším dosaženým vzděláním mají spíše pozitivní nahlížení na homosexualitu. To v našem případě platilo – respondentka s dosaženým vysokoškolským vzděláním byla tématu homosexuality velmi otevřená. Naopak se v našem případě nepotvrdily výsledky sociologických výzkumů, které říkají, že se se zvyšujícím se věkem, a převážně po šedesátém roku života, navyšuje negativní nahlížení na homosexualitu. Dle výsledků rozhovorů tomu bylo spíše naopak. Nejstarší respondentka měla názory tolerantnější nežli respondent nejmladší. To bylo pro mne osobně překvapivé. Žila jsem totiž v domněnání, že je již dnešní generace vůči homosexualitě tolerantnější a otevřenější, že se s ní setkává v běžném životě čím dál častěji a vnímá ji jako něco běžného a přirozeného. Vzhledem k malému množství provedených interview se však mohlo jednat pouze o výjimku a oficiální statistiky mohou dokazovat přesný opak.

Seznam použité literatury

Monografie:

- [1] ABELOVE, Henry, Michèle Aina BARALE a David M. HALPERIN. *The Lesbian and gay studies reader*. New York: Routledge, 1993. ISBN 0415905192.
- [2] ALLPORT, Gordon Willard. *O povaze předsudků*. Přeložil Eduard GEISSLER. Praha: Prostor, 2004. Obzor (Prostor). ISBN 80-7260-125-3.
- [3] BRZEK, Antonín. *Třetí pohlaví?*. Praha: Scientia Medica, 1992. ISBN 80-85526-03-4.
- [4] FAFEJTA, Martin. *Sexualita a sexuální identita: sociální povaha přirozenosti*. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-1030-6.
- [5] HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Psychologický slovník*. Třetí, aktualizované vydání. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0873-0.
- [6] HARTL, Pavel. *Stručný psychologický slovník*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-803-1.
- [7] HELMINIAK, Daniel A. *Co vlastně Bible říká o homosexualitě?*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2007. ISBN 978-80-7325-122-2.
- [8] HIML, Pavel, Jan SEIDL a Franz SCHINDLER, ed. *"Miluji tvory svého pohlaví": homosexualita v dějinách a společnosti českých zemí*. Praha: Argo, 2013. Každodenní život. ISBN 978-80-257-0876-7.
- [9] JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. V Praze: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5.
- [10] PROCHÁZKA, Ivo. *Sexuální orientace*. In WEISS, Petr. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010, s. 107-120. ISBN 978-80-247-2492-8.
- [11] STOTT, John R. W. *Homosexuální partnerství?*. Praha: Návrat domů, 2000. ISBN 80-85495-90-2.

[12] SLOBODA, Zdeněk. *Dospívání, rodičovství a (homo)sexualita*. [Praha]: Pasparta, [2016]. ISBN 978-80-88163-09-1.

[13] SPENCER, Colin. *Dejiny homosexuality*. Bratislava: Vydavateľstvo Slovarť, 1999. ISBN 80-7145-302-1.

[14] WEISS, Petr. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2492-8.

[15] ZVĚŘINA, Jaroslav. *Sexuologie (nejen) pro lékaře*. Brno: CERM, 2003. ISBN 80-7204-264-5.

Internetové zdroje:

[1] BUREŠOVÁ, Alexandra. *Sexualita - Sociologická encyklopedie* [online]. 2017 [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Sexualita>

[2] *Experiment: 4 % - Česká televize* [online]. 2008 [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10211487240-experiment/2813-o-homosexualite/>

[3] *Gender: Základní pojmy / ČSÚ* [online]. 2016 [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/gender/gender_pojmy

[4] *Historie homosexuality - 1. část* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://unique-soul.webgarden.cz/temata/historie-homosexuality-1-cast>

[5] KAŇKA, Petr. *Abeceda homosexuality* [online]. Leden 2000 [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: http://www.004.cz/storage/abeceda_homosexuality.pdf

[6] KNOL, Jan. *Homosexuálně orientovaní lidé a jejich současné postavení v ČR: nerovnosti a změny v postavení* [online]. Pardubice, 2010 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/36108/KnolJ_Homosexualne%20orientovani_MK_2010.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice. Vedoucí práce PhDr. Martin Kocanda.

- [7] LIM, Vivien K. G. *Gender Differences and Attitudes Towards Homosexuality*. *Journal of Homosexuality* [online]. 2002, [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/profile/Vivien_Lim2/publication/10957077_Gender_Differences_and_Attitudes_Towards_Homosexuality/links/56d8eafd08aebe4638b93adf.pdf.
- [8] MAREŠ, Miroslav. *Problematika Hate Crime: Zahraniční zkušenosti a možnost aplikace tohoto přístupu v ČR s důrazem na trestné činy z nenávisti proti cizincům* [online]. Brno, 2011 [cit. 2022-02-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/problematika-hate-crimes.aspx>
- [9] *Náboženská víra obyvatel podle výsledků sčítání lidu - 2011*. Český statistický úřad [online]. 27.2. 2014 [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/nabozenska-vira-obyvatel-podle-vysledku-scitani-lidu-2011-61wegp46fl>
- [10] *Oscary mají nová pravidla. Aby film dosáhl na hlavní cenu, budou v něm muset být zastoupeny menšiny* [online]. 2020 [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/kultura/film/oscary-americka-filmova-akademie-nova-pravidla-zeny-mensiny-lgbtq_2009091430_kro
- [11] SEĎOVÁ, Stáňa. *Novinky.cz: Homosexualita je nemoc. I to říkají studentům někteří učitelé* [online]. 10. 2. 2016 [cit. 2020-01-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/394384-homosexualita-je-nemoc-i-to-rikaji-studentum-nekteri-ucitele.html>.
- [12] SPURNÝ, Martin. *Postoje veřejnosti k právům homosexuálů – květen 2019* [online]. Praha: Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. 07. 06. 2019. [cit. 2021-10-24]. Dostupné z: https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a4940/f9/ov190607.pdf.
- [13] *17/5 Mezinárodní den boje proti homofobii a transfobii* [online]. 2018 [cit. 2021-11-15]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/czech-republic/news/180517_IDAHO_cs

Příloha

Příloha 1: Výzkumné otázky

1. Pohlaví: muž/žena
2. Věk
3. Rodinný stav
4. Dosažené vzdělání: základní/SŠ/VŠ
5. Svoji sexuální orientaci vnímám jako: homosexuální/bisexuální/heterosexuální
6. Ve kterém věku jste si poprvé uvědomil/a svou homosexualitu?
7. Byl/a jste někdy zamilován/a do osoby opačného/stejného pohlaví?
8. V kolika letech proběhl Váš coming out?
9. Byl nějak ovlivněn dobou, ve které jste vyrůstal/a?
10. Ovlivnil Váš coming out vaše dosavadní vztahy? (rodina, přátelé, práce)
11. Jak vnímáte registrované partnerství? Přijde Vám dostačující, nebo myslíte, že je třeba uzákonit možnost manželství stejnopohlavních párů?
12. Je pro Vás významné uzákonění práva na adopce dětí stejnopohlavními páry?
13. Zúčastnil/a jste se někdy Prague Pride či jiné podobné události?
14. Jak tuto událost vnímáte?
15. Pozoroval/a jste v průběhu svého života změny ve vnímání homosexuality?
Například se změnou režimu po roce 1989.
16. Myslíte si, že je dnešní společnost dostatečně informovaná o nemoci AIDS?
Měl/a jste Vy k dispozici dostatek informací ve věku, kdy jste začínal/a být sexuálně aktivní?
17. Jaký máte názor na kluby určené pro LGBTQ komunitu?
18. Jaký zastáváte názor na snahu začlenit homosexualitu do běžného života?
(například pomocí reklam s LGBTQ komunitou)
19. Jaký zastáváte názor na nová pravidla, která musí splnit film, aby se mohl ucházet o hlavní cenu Oscar?
20. Jak myslíte, že byste reagovali, kdyby váš syn/dcera oznámil/a, že je homosexuál/ka?

Příloha 2: Rozhovor č. 1

Respondent: žena, 68 let, ovdovělá, dosažené středoškolské vzdělání, heterosexuálka

Byla jsi někdy zamilovaná do osoby stejného pohlaví?

„Ne, nikdy. Nikdy mě to ani netáhlo k osobám stejného pohlaví. Kamarádské vztahy ano, ale co se týče sexuálních vztahů, tak rozhodně ne.“

Jak vnímáš registrované partnerství? Přijde Ti dostačující, nebo myslíš, že je třeba uzákonit možnost manželství stejnopohlavních párů?

„Z mého pohledu jakožto heterosexuála je registrované partnerství dostačující, ale uznávám, že jsou mezi homosexuály partneři, kteří by uvítali, aby byla možnost uzavřít manželství stejnopohlavních párů, což se může týkat také následného přání mít děti. Z mého pohledu však nevidím jako správné možnost uzavřít manželství stejnopohlavních párů. Celý můj život byl model rodiny otec, matka a děti. Věřím ale tomu, že i páry, které jsou stejného pohlaví mají touhu mít a vychovávat děti. Je pravda, že více reálné to vidím u párů, kde jsou partnery ženy nežli muži. Pohled na matku ženu je pro mne větší, silnější nežli pohled nebo pocit, že by stejnou péčí by jako matka mohl věnovat muž.“

Je pro Tebe významné uzákonění práva na adopce dětí stejnopohlavními páry?

„Pokud je uzákoněno registrované partnerství a byla by možnost uzavřít i manželský svazek, pak nejspíše dalším krokem je i možnost stejnopohlavních párů vychovávat společně děti.“

Zúčastnila jsi se někdy *Prague Pride* či jiné podobné události?

„Ne. Vzhledem ke své sexuální orientaci mne takové akce nikdy nelákaly.“

Jak tuto událost vnímáš?

„Z pohledu mého v ní nic nevidím, ale vzhledem k tomu, že stejnopohlavních párů je v populaci už hodně, pak i takovéto akce ať se konají. Konají se pivní festivaly

pro pivaře a jiné akce pro různé zájmové činnosti lidí, tak pokud je někdo takto orientovaný, a má potřebu to dát světu a okolí ve známost, tak proč by ne.“

Pozorovala jsi v průběhu svého života změny ve vnímání homosexuality? Například se změnou režimu po roce 1989.

„Určitě se v dnešní době o homosexualitě více mluví na veřejnosti. Vzhledem k tomu, že se o tom dříve tolik nemluvalo, tak člověk nabyl dojmu, že to dříve neexistovalo. Myslím si, že to stejně jako jiné věci dříve existovalo také, ale tím, že se o tom na veřejnosti lidé báli mluvit, protože by je okolí mohlo odsoudit, tak až postupem času a vývojem společnosti se na homosexualitu začíná nahlížet nikoli jako na nějakou nenormálnost, lékařskou nebo zdravotní odchylku. Tím, že se o tom více mluví, to také vypadá, že je toho nyní více mezi populací.“

Myslíš si, že je dnešní společnost dostatečně informovaná o nemoci AIDS?

„Z mého pohledu je informovanost dostatečná. Pokud lidé mají problémy se zvýšenou sexuální aktivitou, při které hrozí nebezpečí nakažením AIDS, tak informovanost je. Lidé si mají možnost vše najít – na internetu, v různých reklamách a podobně. Pokud je někdo nezodpovědný a nechrání se, tak by mohlo existovat x krát víc publikací a nic by se na tom nezměnilo, dál by na sebe v tomto směru nedával pozor.“

Jaký máš názor na kluby určené pro LGBTQ komunitu?

„To je stejný případ jako s Prague Pridem. Pokud mají lidé odlišnou orientaci, tak se určitě cítí lépe v klubech a ve společnosti sobě podobných lidí, se stejnou orientací nežli v klubech, kam chodí většina lidí. Proč tedy ne. Opět – existují kluby s různým zaměřením, tak ať jsou i pro takovou skupinu lidí.“

Jaký zastáváš názor na snahu začlenit homosexualitu do běžného života? (například pomocí reklam s LGBTQ komunitou)

„Pokud společnost respektuje tyto sexuální odchylky, tak nechť jsou tito lidé zařazeni také do běžného života, do kterého například i zmíněné reklamy či filmy a podobně patří. Je to stejné jako jakákoliv jiná oblast života. Těžko můžeme člověka například nepustit k nějaké práci nebo mu zakázat vykonávat nějakou profesi jen proto, že je daný člověk homosexuál. Pokud jsou tyto sexuální odchylky

společností a zákony respektovány, pak není důvod tyto lidi nějakým způsobem separovat a říkat jim, že něco nemohou. Je jasné, že pokud má pak člověk nějaké úchytky, které by byly škodlivé pro výchovu dětí, ve školkách či školách, pokud by byl jedinec nebezpečný, tak je to něco jiného. Takové lidi už je žádoucí nepustit všude, ale to už není věcí sexuální orientace, to už je problém daleko hlubší.“

Nemáš tedy ani problém vidět například v televizi reklamu se dvěma líbajícími se ženami či muži a podobně?

„Určitě je mi méně nepříjemné vidět dvě líbající se ženy nežli dva líbající se muže. Přeci jen i ženy kamarádky, když se potkají, jsou zvyklé se políbit. Vnímám to trochu jinak, než když se líbají na veřejnosti dva pánové. Na to se dívat nemusím. Ale není problém dát oči stranou a nekouknout se na to.“

Jaký zastáváš názor na nová pravidla, která musí splnit film, aby se mohl ucházet o hlavní cenu Oscar?

„Musím se přiznat, že tyto pravidla od tebe slyším poprvé, vůbec jsem nezaregistrovala, že by takové věci byly teď požadovány nebo předepsány. Pravidla mi připadají přehnaná, protože z mého pohledu ne do každého žánru/filmu lze vše tohle zařadit, nebo to předepsané množství. Myslím si, že by tvůrci měli mít při tvorbě volnější ruce.“

Jak myslíš, že bys reagovala, kdyby tvoje dcera oznámila, že je homosexuálka?

„To je velice těžká otázka, protože mám dvě dcery, už dospělé a když nyní řeknu, že by mě to nechalo klidnou, tak bych si vymýšlela. Asi bych z toho měla pramalou radost, ale uznávám, do této problematiky se příliš neponořuji, nezajímám se o ni, ale co si občas člověk přečte nebo vidí/slyší, tak je to věc, která se v člověku nezmění. Byla bych tedy asi nucena tu skutečnost respektovat. Radost bych z toho však neměla.“

Příloha 3: Rozhovor č. 2

Respondent: muž, 57 let, rozvedený, dosažené středoškolské vzdělání, křesťan, heterosexuál

Byl jsi někdy zamilovaný do osoby stejného pohlaví?

„V mládí (v pubertě) jsem různě experimentoval, ale nikdy jsem nedošel k závěru, že bych byl buď bisexuální nebo homosexuální, což bylo z mého pohledu v minulé době, ve které jsem vyrůstal, naprosto normální. Každý chce vyzkoušet vše co jde.“

Jak vnímáš registrované partnerství? Přijde Ti dostačující, nebo myslíš, že je třeba uzákonit možnost manželství stejnopohlavních párů?

„Podle mého názoru registrované partnerství stačí. Protože jsem křesťan a křesťanství aktivně praktikuji, tak je pro mne základ rodina, což znamená muž a žena, určitě ne dva muži nebo dvě ženy. Ponechal bych tedy registrované partnerství jako konečný stav. Vždy musí být opačné pohlaví na to, aby mohli partneři vychovávat svoje děti. Když jsou dvě homosexuální ženy, tak si mohou sehnat spermie s tím, že se buďto jedna nebo obě dvě nechají oplodnit. Když jsou dva muži, mohou si najít náhradní matku, která jim děti vychová, ale potom mají z mého pohledu děti dané děti zkreslený pohled na to, co je vlastně rodina.“

Je pro Tebe významné uzákonění práva na adopce dětí stejnopohlavními páry?

„Předcházející odpovědí jsem na tuto otázku v podstatě odpověděl – podle mě může dojít k tomu, že rodinu ty děti budou vnímat jinak.“

Zúčastnil jsi se někdy *Prague Pride* či jiné podobné události?

„Nezúčastnil.“

Jak tuto událost vnímáš?

„Mně připadá, že je to spíše takové ukazování, exhibicionismus. Není to o tom, že by lidé, kteří mají jinou sexuální orientaci za něco bojovali a chtěli se zviditelnit. Je to spíše o tom, že se předvádí.“

Pozoroval jsi v průběhu svého života změny ve vnímání homosexuality? Například se změnou režimu po roce 1989.

„Ne, určitě ne. Jak jsem řekl na začátku – když člověk dospíval, tak experimentoval, zkoušel. Je to stejné jako s alkoholem či s kouřením, takže bych to dal na stejnou úroveň. Neřekl bych, že je homosexualita nebo bisexualita něco nenormálního, ale v dnešní době se příliš vyzdvihuje a lidé ji úplně zbytečně řeší. Samozřejmě když je někdo homosexuální, tak si může najít partnera/partnerku stejného pohlaví, to není zase takový problém, ale nemusí to všude vykřikovat. Já také například nevykřikuji to, že mám partnerku, nechodím kvůli tomu na žádné akce, abych to ukázal.“

Já: „Určitou změnu však přeci jen vnímáš. Jak jsi sám řekl – o homosexualitě se v dnešní době mluví více než dříve.“

„Určitě. Když jsem dospíval, tak jsem homosexuály více méně nevnímal, neuvědomoval jsem si, že existují. V dnešní době o tom všichni mluví, což si nemyslím, že by bylo úplně dobře. Spíše mi připadá, že se hledá problém někde, kde není.“

Myslíš si, že je dnešní společnost dostatečně informovaná o nemoci AIDS?

„Určitě. Za mého mládí jsme z pohlavních chorob znali syfilis a kapavku. HIV bylo v tu dobu spíše v cizině, u nás se o tom vůbec nemluvalo. V dnešní době každý ví, že se má chránit během pohlavního styku s neznámou osobou nebo pokud s někým začíná sexuálně žít. Ve chvíli, kdy už jsou jedinci ve vztahu déle, tak jde nemoc HIV mimo.“

Jaký máš názor na kluby určené pro LGBTQ komunitu?

„S tím souhlasím. Každý svou orientaci může ventilovat navenek a kluby jsou právě tím, co by mělo fungovat.“

Jaký zastáváš názor na snahu začlenit homosexualitu do běžného života? (například pomocí reklam s LGBTQ komunitou)

„Mně připadá, že se to zbytečně zveličuje. Přeci je úplně jedno, jestli bude v reklamě homosexuál, heterosexuál nebo lesba. O to vůbec nejde. Když někdo propaguje nějaký výrobek, tak jde o nějakou vizáž a podobně, určitě ne o to, jaký má sexuální potenciál.“

Já: „Je možné, že je to děláno s cílem, aby mladá generace nevidala v reklamách pouze heterosexuálně orientované jedince, ale také stejnopohlavní páry.“

„S tímto já nesouhlasím. Proč by je měli vídat? Když je někdo homosexuální, tak si svoji komunitu najde. Děti, které ještě nemají pořádně své názory, nemusejí vědět, že něco takového existuje. K tomu se sami dopracují ve škole nebo v rodině, takže není potřeba dávat to najevo v reklamách. A to nemluvím o filmech.“

Jaký zastáváš názor na nová pravidla, která musí splnit film, aby se mohl ucházet o hlavní cenu Oscar?

„Pro mě je to naprosto šílené. Filmy a jejich herci se přeci prezentují s tím, co umí a ne tím, jakou mají sexuální orientaci. Když jdu na nějaký film, tak vnímám jeho obsah a to, kdo a jak dané role hraje. Určitě nevnímám, jestli je homosexuál, bisexuál nebo heterosexuál. To je mi úplně jedno.“

Já: „Ono to celé, stejně jako předešlá otázka, možná souvisí se snahou poukázat na to, že homosexualita není něco nenormálního.“

„Homosexualita ale není normální. Není to sexuální úchylnka, ale je to sexuální názor. To bychom tu za chvíli mohli propagovat sex se zvířaty. Tito lidé jsou také normální, nebo se tak alespoň cítí. Ukazovat, že je někdo orientován na stejné pohlaví? Proč? K čemu? To jsem nepochopil.“

Já: „Rozdíl je, že sex se zvířaty je klasifikován jako nemoc, na rozdíl od homosexuality.“

„To ano, ale bereš to z pohledu svého a z pohledu naší společnosti. Třeba v Africe je sex se zvířaty normální. Takže nemůžeme někoho soudit, pokud někomu neublíží nebo někoho neusurpuje/neovládá. Já jsem toho názoru ať si každý dělá, co chce, co ho vzrušuje, a co se mu líbí, ale přijde mi divné, aby to dával najevo, aby chodil tak oblíkaný a bavil se určitým způsobem.“

Jak myslíš, že bys reagoval, kdyby tvůj syn oznámil, že je homosexuál?

„Ze začátku by to byl pro mě asi šok, ale jsou to moje děti, takže bych jejich orientaci určitě nějak zkousnul. Ze začátku bych se asi tvářil hodně divně, Připadalo by mi, že je to zvláštní, když já mám takové názory, jaké mám, ale určitě bych je neodsoudil, nevydědil nebo nezatratil.“

Příloha 4: Rozhovor č. 3

Respondent: Žena, 39 let, v registrovaném partnerství, dosažené středoškolské vzdělání, homosexuálka

Respondent: Žena, 39 let, v registrovaném partnerství, dosažené středoškolské vzdělání, bisexuálka

Vzájemný vztah respondentů: v registrovaném partnerství

Ve kterém věku jste si poprvé uvědomily svou homosexualitu/bisexualitu?

K: *„Asi v jednadvaceti“*

L: *„Asi stejně. Prostě když jsme se poznaly.“*

Byly jste někdy zamilované do osoby opačného pohlaví?

K: *„Já ne.“*

L: *„Já ano, i když to byla osoba, která nebyla dosažitelná. Taková ta platonická láska.“*

V kolika letech proběhl váš coming out?

K: *„Asi úplně stejně. Bylo nám dvacet jedna nebo dvacet dva.“*

L: *„Když jsme se potkaly, ve stejném roce.“*

Byl nějak ovlivněn dobou, ve které jste vyrůstaly?

K: *„Já si myslím, že spíš ne.“*

L: *„Vůbec.“*

Ovlivnil váš coming out vaše dosavadní vztahy? (rodina, přátelé, práce)

K: *„U mě to na začátku bylo doma takové nejisté. Ne že by mne někdo odsoudil, ale přeci jenom například máma se mnou nejspíš měla trochu jiné plány do budoucna. Táta také nevěděl, jak to pobrat, ale byla to otázka pár měsíců než si to sedlo. Od té doby jsem s tím doma neměla žádný problém.“*

L: „My jsme se navzájem znaly už o něco dříve, asi o dva měsíce, ale rodičům jsme to řekly až asi po roce. Každopádně už nás rodiče vzájemně znali.“

K: „Já se přiznám, že jsem ten coming out nějak neprožívala tak, jak to člověk vídá například ve filmech. Já jsem to řekla tátovi a mámě, pak to postupně vyplynulo i u známých a mých a Lenky kamarádek. Řekly jsme jim hele někoho mám, nebo se naopak zeptali oni, jestli někoho mám, já jsem řekla jo a oni se zeptali, kdo to je. Tak jsem řekla, že je to Lenka. Nijak jsem to neprožívala. Prostě jsem jim to řekla a už bylo na nich, jak se s tím poperou.“

L: Moji rodiče nejsou v ničem radikální. Když jsem to říkala mámě, tak padlo pár slz, s tátou mi řekli, že doufali, že budu mít jinou budoucnost, a to je tak celé. Když jsme jim pak oznámily, že se budeme brát, tak nám gratulovali, objímali jsme se a tak dále. Jen to potřebovali zpracovat.“

A co se týče nějakého vašeho vnitřního coming outu?

K: „Já jsem s tím takový rok trochu zápasila, protože jsem před tím měla normálně přítele, rodiče je znali, takže tohle bylo docela překvapení i pro mě. Já jsem navíc dříve byla spíše homofob. Tyhle věci jsem moc neuznávala. Nebo tedy věděla jsem o tom, brala jsem to, ale říkala jsem si netýká se mne to, dejte mi s tím pokoj. Musela jsem si na to tedy i já sama zvyknout. Pořád jsem totiž nevěděla, jestli je to doopravdy takhle. Takže mi trvalo, než jsem to celé překousla.“

L: „Já jsem flegmatik, mně je to úplně jedno.“

Jak vnímáte registrované partnerství? Přijde vám dostačující, nebo myslíte, že je třeba uzákonit možnost manželství stejnopohlavních párů?

L: „Já myslím, že by bylo fajn, kdyby to bylo stejné. Rozdíl v tom prakticky není, pokud jsou spolu dva dospělí rozumní lidé.“

K: „Já jsem pro, aby byla stejná práva a povinnosti a tak dále, V dnešní době, je mi jasné, že dříve se za to lidé upalovali. Přijde mi, že se jedná o stejný vztah jako mají sousedi nebo lidé na opačném konci republiky. Já v tom rozdíl nevidím. Proto by bylo fajn, aby z toho vyplývala stejná práva a povinnosti –když se Lence něco stane, vyživovací povinnosti a podobně. Když už spolu dva lidi žijí a vezmou se, tak by to mělo vypadat jako u kohokoli jiného.“

Je pro vás významné uzákonění práva na adopce dětí stejnopohlavními páry?

K: „Tady jsem trochu na štíru.“

L: „My jsme dříve byly součástí určité komunity.“

K: „Tehdy, když to bylo všechno nové a člověk nevěděl co a jak. Ale od té doby se například já od této komunity distancuji. Nevím, jak je tomu teď, je to deset až patnáct let nazpátek, co jsme měly o této komunitě přehled, ale tenkrát mi přišlo, že jsou ti lidé promiskuitní. My jsme měly určitou partu lidí a vypadalo to tak, že měla tamta něco s touhle a tamta s támhleto, a pak se to celé protočilo a podobně. To není úplně způsob života, který by mi vyhovoval. Ale přiznám se, že nevím, jak je to nyní. My kolem sebe takové lidi, až na výjimky, nemáme. Pokud by ale procenta úspěšných registrovaných partnerství versus zrušených vypadala stejně jako tenkrát, tak si myslím, že by právo na adopci dětí stejnopohlavními páry nemělo být uzákoněno.“

L: „Adopce dětí musí být sociálně prozkoumána – jestli jedinci mají dané zázemí a tak dále. Pokud by tedy byly pro adopci stejné podmínky, tak by to mohlo fungovat. Musí se jednat o dlouhodobý vztah.“

K: „Já nevím, jaké jsou standardní podmínky pro heterosexuální páry, ale tady je to otázka asi spíše na muže, protože žena si dítě sehnat může. A už nikdo nebude řešit, jestli bydlí sama, s přítelem nebo s přítelkyní. Nikdo jí to dítě nevezme.“

Zúčastnily jste se někdy *Prague Pride* či jiné podobné události? Jak tuto událost vnímáte

K: „Zúčastnily, v Berlíně. Ale to jsme se spíše šly podívat na to, jak to vypadá, protože tam měli různé alegorické vozy a podobně. Pražských *Prague Pridů* se neúčastním, protože na to mám takový názor, že komunita na jednu stranu chce, aby nás celý svět bral normálně, ale přitom jsou pořádány pochody hrdosti stylem „podívejte se na mě, já jsem gay“. Mně je to proti srsti. Proč bych měla vystoupit na ulici a říct: podívejte se na mě, já jsem hrdina, protože jsem normální?“

L: „Pokud mě ostatní mají brát jako normálního člověka, tak proč by se měli takhle zviditelňovat a procházet a vykřikovat, že chceme stejná práva.“

K: „Já mám dvě ruce jako heterosexuál, dvě oči jako heterosexuál, takže v tom doopravdy nevidím rozdíl. Mluvím jako člověk, který je ve vztahu 18 let – pro mě je to vztah jako každý jiný. Řešíme stejné věci, máme stejné problémy, stejné

radosti a vše ostatní jako sousedi a nevidím důvod, proč bych samu sebe měla zviditelňovat a říkat „já jsem hrdá na to, že jsem jiná, ale přijímejte mě jako že jsem normální.“

Pozorovaly jste v průběhu svého života změny ve vnímání homosexuality? Například se změnou režimu po roce 1989.

K: „Vzhledem k tomu, že jsem byla poměrně malá, tak moc nevím, jak to vypadalo v době před rokem 1989, ale asi to za komunismu úplně stejné nebylo.“

L: „Akorát se o tom nemluvílo.“

K: „Ano, něco takového prostě neexistovalo, možná se to dokonce popíralo.“

L: „My jsme v té době byly příliš malé, než abychom to vnímaly.“

K: „Vím, že v některých zemích je to do teď, že například v Tunisu tvrdí, že homosexuály nemají. Každopádně co se týče změny režimu, tak bych to viděla jako změny k lepšímu. Lidé začali všechno brát volněji, začalo být více možností. Možná to není úplně změnou režimu, ale čistě postupem času, kdy to lidé začali brát jako normální věc.“

L: „Pokud právě ze sebe lidé nedělají bůh ví co.“

K: „Samozřejmě. Pokud přijde do metra chlap a bude mít třiceti centimetrové podpatky, bude namalovaný a bude mít kabelku, tak samozřejmě že se po něm ohlédnou. Ohlédla bych se i já. Ale myslím, že za normálních okolností to doopravdy nikdo neřeší.“

Myslíte si, že je dnešní společnost dostatečně informovaná o nemoci AIDS?

K: „Netuším, ale mám pocit, že nás tyto věci učili už na základní škole. Od střední školy jsme chodili na přednášky, tenkrát ještě s Radkem Johnem. Rvali do nás různé dokumentární filmy o pohlavních nemocech obecně, mluvílo se o Freddie Mercury, o jeho problémech s AIDS a podobně, takže si myslím, že společnost asi dostatečně informována je. Jen to možná někteří lidé neberou tak vážně.“

L: „Pokud to však ve školách funguje stejně, ...“ Ale vzhledem k tomu, že se mohou psát práce o tomhle všem, tak myslím, že je to dobré.“

Jaký máte názor na kluby určené pro LGBTQ komunitu

K: „*My jsme v nějakém klubu byly naposledy asi před deseti lety, ale jsem pro, protože vím, že jsou určité typy lidí, osobností, kteří jsou rádi, že na sebe někde mohou takhle upozorňovat.*“

L: „*Také je to jedno z mála míst, kde se mohou seznamovat. Lidé se tam mohou chovat pro ně přirozeně. Můžou tam přijít v podpatkách a nikdo je za to nevynes v zubech. Takže to je dobré.*“

Jaký zastáváte názor na snahu začlenit homosexualitu do běžného života? (například pomocí reklam s LGBTQ komunitou)

K: „*Já nevím, podle mě sexuální orientace nepotřebuje reklamu. Já jsem v tomhle taková vykopávka a je to pro mě prostě normální, takže já bych to dál viděla jen jako reklamu na zubní pastu, nebo o co by se zrovna jednalo. Maximálně kdyby to byla reklama na nějaký Pride nebo klub, tak bych to chápala. To totiž není něco tak úplně běžného, dostupného. Jinak když je v reklamě nebo ve filmu zmínka o homosexualitě, tak už mi to přijde normální.*“

L: „*Mně to v dnešní době, kdy to zatím není tak běžné, připadá, že se tím ta značka snaží zviditelnit – že je jiná, že podporuje a prosazuje něco jiného. Což ale není špatně a časem to nejspíš bude běžnější a běžnější.*“

K: „*Počkej, až bude v zákoně, že se v každé reklamě musí objevit Číňan, černoch a homosexuál.*“

Jaký zastáváte názor na nová pravidla, která musí splnit film, aby se mohl ucházet o hlavní cenu Oscar?

K: „*Já jsem o těch pravidlech neslyšela, ale přijde mi to trošku zvláštní. Ale to je Amerika, oni všechno přehánějí.*“

L: „*Podle mě měli podobná pravidla i dřív, jen tam nebylo úplně tohle všechno. Ale vždycky tam potkáte černou plet', nějakého Japonce, ...*

K: „*Ženu, ... ideálně ve vyšší pozici, aby to bylo vyrovnané, ...*“

L: „*Jak ale do historických filmů narvete tohle?*“

K: „*Já nevím, třeba Válka Severu proti Jihu, jak tam chcete narvat homosexuály, když v té době v armádě neexistovali? Mně to přijde prostě naprosto absurdní.*

Film má být o tom, o čem má být, a ne že tam budu vymýšlet nějaké postavy jen proto, aby splňovaly nějaká kritéria. To mi přijde postavené na hlavu.“

Jak myslíte, že byste reagovaly, kdyby váš syn/dcera oznámil/a, že je homosexuál/ka?

L: „Já bych se asi začala smát.“

K: „Já, když si vzpomenu, jak na to reagovali naši a takhle postupem času, tak bych si asi řekla proč ne.“

L: „Když se to vezme z velkého okruhu, tak život je o tom, že se má žít normální život, že děti zplodí děti a ty děti zplodí vnoučata, která jim potom dělají radost. Takhle to ty lidi standardně berou. Proto je to takové smutné, když třeba rodiče od Kamči už nebudou mít nikdy vnoučata. Už nebudou mít tu jednu část života, nikdy ji nezažijí. I když si ti jedinci mohou ty děti nějak zařídit, to nikdy není vyloučené. Ale pro tu danou rodinu je to smutný příběh. I když je ten člověk třeba šťastný.“

Nebály byste se, že by dané dítě bylo například společností odsuzované?

K: „Já myslím, že v dnešní době určitě ne. Rozhodně ne tady po Evropě. Vždycky se může najít nějaké pako, to ano, ale my jsme za celý život narazily tak na dvě nějaké extrémnější reakce. Ale to spíše byli nějakí opilí chlapi.“

L: „Když někdo chce člověka nějakým způsobem šikanovat, tak si vždycky něco najde. Nejde o to, že je homosexuální, ale že má dlouhé vlasy, krátké vlasy, křivé uši a podobně.“

K: „V dnešní době bych tohle nijak neřešila, že bych se bála, že za to syna nebo dceru někde odsoudí. Je možné, že by se to mohlo stát ve škole.“

L: „Protože děti jsou kruté.“

K: „Záleží, v jakém věku by se na to přišlo, jak by se projevoval/a, ale do budoucna bych neviděla problém v tom, že by si kvůli tomu například nemohl sehnat práci nebo že by se od něj odklonila rodina nebo přátelé.“

Příloha 5: Rozhovor č. 4

Respondent: žena, 46 let, svobodná, dosažené středoškolské vzdělání, heterosexuálka

Respondent: muž, 19 let, svobodný, dosažené základní vzdělání, heterosexuál

Vzájemný vztah respondentů: matka a syn

Byli jste někdy zamilovaní do osoby stejného pohlaví?

P: „Já ne.“

V: „Já taky ne.“

Jak vnímáte registrované partnerství? Přijde vám dostačující, nebo myslíte, že je třeba uzákonit možnost manželství stejnopohlavních párů?

P: „Nikdy jsem nad tím nepřemýšlela, ale když se mi do rukou dostaly tyto otázky, tak jsem si porovnala, jaký je rozdíl mezi registrovaným partnerstvím a manželstvím, a zjistila jsem, že určité mezery pro ty páry tam jsou, ale zase zastávám názor, že manželství by mělo být mezi mužem a ženou.“

V: „Já si myslím to stejné – že manželství by mělo být muž a žena. Stejnopohlavních párů nejsem zastávce.“

Je pro vás významné uzákonění práva na adopce dětí stejnopohlavními páry?

P: „To je asi taky složité. Dovedu si představit, že se asi oba umí postarat o děti, není nejspíše výjimkou, že se stará o dítě několik let. Na druhou stranu spousta mužů se samozřejmě umí o dítě postarat také, ale stále mi tam přijde, že je to složitější. Okolí to bude vnímat zvláštně, budou se muset poprat také s tím, že jim to spousta lidí nebude chtít tolerovat. Je to asi těžká situace. Úplně nevím, jestli bych to doporučovala. Na druhou stranu je spousta párů, které jsou normálně fungující v naší společnosti a neumějí se o děti postarat. Těžko tedy říct, co je ta správná norma, ale když se o ty děti dokáží postarat s láskou, tak je asi jedno, jestli je to táta s tátou nebo máma s mámou.“

V: „Já myslím, že by měli děti vychovávat otec a matka, protože ta výchova je plnohodnotná. Ne když vychovává máma a máma nebo táta a táta. Já na to mám takový názor. Dítě by měli vychovávat táta a máma.“

Já: „*Máš tedy pocit, že kdyby byly dvě mámy nebo dva tátové, tak by ve výchově něco chybělo.*“

V: „*Myslím si, že ano. Pro dítě by to nemuselo být úplně dobré, když by všude okolo sebe vidělo, že jiné dítě má mámu i tátu.*“

Pokud se však bavíme o adopci, není lepší, aby dítě mělo například dvě matky, než aby nemělo žádného rodiče?

P: „*No to je právě ta věc. Asi ano. Je asi lepší, když bude ve fungujícím vztahu, i třeba stejnopohlavním, než aby bylo někde v ústavu.*“

Zúčastnili jste se někdy *Prague Pride* či jiné podobné události?

P: „*Ne.*“

Jak tuto událost vnímáte?

P: „*Já osobně si myslím, že lidé, kteří žijí v těchto svazcích, se takových akcí možná ani nezúčastňují. Když to vidím v televizi, i když je to možná zkreslený názor, tak mi to přijde jako estráda a podle mě lidi, kteří žijí v normálních vztazích, nic takového ani nepotřebují.*“

V: „*Já se o tohle vůbec nezajímám – že bych to viděl v televizi nebo se o to více zajímal, tak to vůbec. Nepodporuji to.*“

Pozorovali jste v průběhu svého života změny ve vnímání homosexuality? Například se změnou režimu po roce 1989.

P: „*Tak to asi určitě, protože spousta lidí s tím vyšla na veřejnost, dříve se to hodně skrývalo. Máme i v rodině případ, kdy byl bratranec mého muže léta ženatý, a až po revoluci si „dovolil“ svoji orientaci přiznat a žít s partnerem stejného pohlaví. Myslím, že to pro ty lidi začalo být jednodušší.*“

V: „*Mně přijde, že když jsem byl mladší, tak se to tolik neřešilo, ale postupem času, v této době, mi připadá, že se to řeší až moc, že na to každý kouká, řeší to. Myslím si, že je to úplně zbytečné. Když to dřív nikdo neřešil, tak to prostě neřešil, ne jako teď, kdy na ně lidé ukazují a hází je do jednoho pytle. Myslím, že to pro ně (homosexuály) bylo dřív jednodušší.*“

Myslíte si, že je dnešní společnost dostatečně informovaná o nemoci AIDS?

P: „To jsme tu řešili, než jsi přišla. Já si například myslím, že naši/moji generaci nás s tím hodně strašili. Také ve škole, protože to bylo nové. Věděli jsme o tom tedy poměrně hodně. Když jsem se nad tím zamyslela, tak mám pocit, že dnešní generace to moc neřeší. Vědí, že jsou lidi s AIDS, ale takový strach, jaký jsme z toho měli my, už asi nemají.“

V: „Já si taky myslím, jak říkala máma, že dříve je na to více upozorňovali a říkali jim o tom. Já za sebe, co mohu říci, tak na základní škole a podobně nám o tom nikdo nemluvil, neříkal nám, že si máme dávat pozor, nebo že něco takového vůbec existuje. Občas se to někde ukázalo, ale že by nám o tom pořád říkali, tak to vůbec.“

Jaký máte názor na kluby určené pro LGBTQ komunitu?

P: „Já jim je přeji. Každý máme mít možnost bavit se podle sebe. Určitě si myslím, že je to dobře.“

V: „Já na to názor nemám. Já se k tomu raději nebudu vyjadřovat. Já to úplně nepodporuji.“

P: „Tak tam ale nemusíš chodit.“

V: „No tak samozřejmě.“

P: „A zase možná je pro tebe lepší, že jsou oni ve svém klubu a nelíbají se ti na tvé diskotéce, ne?“

V: „To samozřejmě, ale stejně se všude vyskytují a zdá se mi, že se snaží propagovat tu svou verzi a tu svou stranu, a že se to snaží propagovat až moc. Mezi lidmi, kteří to nepodporují.“

Jaký zastáváte názor na snahu začlenit homosexualitu do běžného života? (například pomocí reklam s LGBTQ komunitou)

P: „Já vzhledem k tomu, že se moc na televizi nedívám – skoro vůbec, tak jsem se s tím úplně nesetkala, ale je pravda, že tuhle mě překvapila nějaká reklama, ve které se pohybovaly takové zvláštní bytosti, pro mě nezařaditelné – nebyla to ani zvířátka, ani lidi, ani jedno. Tak to bylo takové zvláštní. A pak mě napadlo, že je to možná nějaké vyjádření něčeho takového...nevím. Nepobuřuje mě to, ale úplně tomu nefandím.“

V: „Mně by to asi radost úplně neudělalo, protože já koukám na televizi hodně a myslím, že reklam už je tam dost, a ještě kdyby přibyla nějaká taková. Myslím, že by to některé lidi hodně rozhořčilo.“

Jaký zastáváte názor na nová pravidla, která musí splnit film, aby se mohl ucházet o hlavní cenu Oscar?

P: „Ty jsi nám to tu nastínila, že tam musí být nějaké procento lidí s nějakým hendikepem, což samozřejmě myslím, že ano, ale otázka je, jestli je homosexualita hendikep. Jestli z toho dělat až takovou kauzu.“

Já: „Ono se nejedná pouze o lidi s hendikepem, ale o lidi různých etnických menšin, právě o homosexuály a podobně.“

P: „Jasně. Asi potřebujeme začleňovat různé skupiny do života, to asi ano, ale nějak úplně nevím, jestli je to dobře nebo špatně.“

V: „Já jsem o těch pravidlech ani nevěděl. Za mě si myslím, že lidé jsou nyní zvyklí na nějaký typ filmů, a kdyby se tyto filmy přinesly s těmito pravidly, tak nevím, jak by lidé reagovali. Aby to nebylo tak, že většina lidí, kteří jsou zvyklí na nějaké dané filmy a objevily se tu tyhle nové filmy s těmito pravidly, tak nevím, jak by reagovali. Aby tam nebyla nějaká špatná reakce a nevznikla kvůli tomu nějaká veliká „halo akce“ – že tohle nechťejí. Aby se to nějak nezvrtlo, když by najednou přišli o svoje staré filmy a začali by propagovat tyhle nové filmy s těmi pravidly. Nevím, jak by to vypadalo, jak by na to ti lidé reagovali.“

P: „Ve všem je posun, tak možná se musí posunout někam i tohle.“

Jak myslíte, že byste reagovali, kdyby váš syn/dcera oznámil/a, že je homosexuál/ka?

P: „Asi by mě to v začátku trochu zaskočilo, možná i zamrzelo, ale na druhou stranu, pokud bych viděla, že je v tom vztahu šťastný, a že to není jen nějaká póza, tak bych se s tím asi popasovala.“

V: „Já si myslím, že by moje máma asi hodně koukala, jelikož to je obden otázka: „Co holky? Ukaž mi nějakou kamarádku.“ Takže si myslím, že kdybych místo kamarádky přivedl kamaráda, ... Na druhou stranu si myslím, že je máma taková, že by to překousla, že by nebyla taková, že by mě odsoudila nebo něco takového. Ale myslím si, že by ji to hodně zklamalo, že chce, abych si našel nějakou slečnu.“

P: *„To není tak, že bych chtěla, aby sis našel slečnu. Já bych chtěla, abys byl spokojený. Pokud bys byl spokojený s kámošem, ...Nebylo by to úplně ono, ale musela bych to nějak zvládnout.“*

V: *„Na to mám ještě chvíli čas si myslím, ale nevím, je to těžké, jelikož nejsem ještě v situaci, kdy bych měl potomka. Ještě si to v tuto chvíli nedokážu představit. V tuto chvíli by pro mě asi bylo nepředstavitelné. Nevím, jestli bych byl úplně šťastný, to asi ne, protože já toho nejsem zastáncem. Byl bych pro, aby si můj syn k sobě našel holku a ne kluka. Je to ale ještě moc dopředu.“*

P: *„Možná je to názor toho, že jsi ještě neprošel výchovou dítěte. I když tě zklame, tak ho stejně zase vezmeš zpátky, takže je to těžké.“*

Příloha 6: Rozhovor č. 5

Respondent: žena, 22 let, svobodná, dosažené vysokoškolské vzdělání, heterosexuálka

Byla jsi někdy zamilovaná do osoby stejného pohlaví?

„Ne, nebyla.“

Jak vnímáš registrované partnerství? Přijde Ti dostačující, nebo myslíš, že je třeba uzákonit možnost manželství stejnopohlavních párů?

„Já si myslím, že bychom na to měli jít postupně. Ještě před pár lety nemohl jít homosexuální pár ani na veřejnost. Myslím si, že v dnešní době by bylo registrované partnerství dostačující, pokud by tam byly stejné podmínky, jako jsou u svateb, například nemocnice – aby si partner mohl požádat o informace a podobně. Samozřejmě bych postupem času viděla vývoj, aby se to „ustejnilo“, ale na společnost bych netlačila.“

Je pro Tebe významné uzákonění práva na adopce dětí stejnopohlavními páry?

„Proti tomu také nic nemám. Myslím si, že by se to mělo uzákonit, protože je spousta dětí, kteří jsou bez rodičů a radši mít dva rodiče stejného pohlaví než nemít žádné. Plus se tu všichni ohraničují tím, že zastávají tradiční rodinu. Ale kdo v dnešní době vyrůstá v tradiční rodině? Já sama jsem z rozvedené rodiny, nemyslím si, že mi to uškodilo a tím pádem si také myslím, že je zbytečné zastávat

názor, že by dítě mělo vyrůstat v tradiční rodině, protože tradiční rodina už v dnešní době skoro není. Myslím si tedy, že by se to určitě mělo uzákonit.“

Zúčastnila jsi se někdy *Prague Pride* či jiné podobné události?

„Ne.“

Jak tuto událost vnímáš?

„Vůbec mi nevadí, jen, nevím tedy, jestli je to pravda, ale mám takové tušení, že tam možná občas jsou v takových těch oblečcích – kožených, odhalených, a to myslím, že na veřejnost úplně nepatří. To však vůbec nesouvisí s názorem na sexualitu. To je o tom, že tam může například projít dítě a nemyslím si, že je to úplně vhodné na veřejnosti. Tohle si lidé mají dělat v nějaké uzavřené společnosti. Jinak ale s podstatou té věci problém nemám.“

Pozorovala jsi v průběhu svého života změny ve vnímání homosexuality?

„Myslím si, že vůbec, že doopravdy celý život jsem heterosexuál, a že jsem asi ani nikdy nezapochybovala.“

Já: *„Spíše je to myšleno obecně, z pohledu společnosti. Jestli máš pocit, že se o této problematice například více mluví a podobně.“*

„To rozhodně. Spíš mám ale pocit, že se to teď překlápí, což ale souvisí s celkovou náladou ve společnosti. Společnost chce být liberálnější a není to jen o sexualitě, ale také o barvě pleti a podobně. Mám pocit, že menšiny začínají být čím dál hlasitější a začínají na to až moc tlačit, což té těžce tradiční společnosti nedělá dobře. Myslím, že se na to hodně tlačí, a že by se to mělo zklidnit, protože mám pocit, že je to kontraproduktivní. Ta změna tam ale určitě je. Dříve, když jsem byla menší, tak mám pocit, že to nebyla přirozená věc. Když jsem jako dítě viděla dva kluky, že se drží za ruce, tak jsem byla jako: „Mami, koukej, dva kluci se támhle drží za ruku.“ Dnes už je to úplně běžná věc. Myslím tedy, že se to posunulo, ale že se na to v dnešní době začíná až moc tlačit.“

Myslíš si, že je dnešní společnost dostatečně informovaná o nemoci *AIDS*?

*„Myslím si, že ano, a dokonce si myslím, že mají zastaralé informace, že se to dnes posunulo natolik, že už to není takový problém. Když člověk *AIDS* má, tak*

přesto může žít deset, dvacet let úplně bez problému. Hodně se ta nemoc už dá potlačit a mám takové tušení, že to lidé ani nevědí. Mám pocit, že je to pro ně takové stigma, že: „Máš AIDS? Ty jo, tak ty zemřeš za dva roky a nemůžeš normálně fungovat.“ Přitom ti lidé už jsou schopní žít naprosto normální život. Myslím si tedy, že jsou ti lidé informovaní až přehnaně – o té nemoci jsou informovaní až moc, ale už neznají dnešní možnosti léčby. Nevědí, že už to není takový problém.“

Jaký máš názor na kluby určené pro LGBTQ komunitu?

„To bych jen podporovala, protože máme kluby s hororovou tematikou, striptýz kluby a všechny možné další kluby. Ať je co nejvíce druhů klubů a ať si tam lidé mohou jít podle svého zájmu a své preference. Naopak si myslím, že by to mělo společnosti prospět – oni se nebudou ukazovat jinde. Ať si chodí a sdílí si to v těchto klubech. Vlastně je to jen pozitivní.“

Jaký zastáváš názor na snahu začlenit homosexualitu do běžného života? (například pomocí reklam s LGBTQ komunitou)

„Myslím si, že to je dobře, že by se to mělo normalizovat. Neměl by být problém dát fotku, kde se líbají lidé stejného pohlaví. Myslím, že by to v dnešní době nemělo vyvolávat takové ohlasy, jaké to vyvolává, proto si myslím, že by se to začleňovat mělo. Jak už jsem ale říkala, nesmí se na to moc tlačit. Rozhodně si ale myslím, že by mělo začít být normální, že v reklamách a všude možně jsou páry stejného pohlaví.“

Takže tebe osobně by to nijak nepohoršovalo?

„Určitě ne, pokud by to bylo decentní. To ale platí i u heterosexuálně orientovaných párů. Určitě by mě to tedy nepohoršovalo.“

Jaký zastáváš názor na nová pravidla, která musí splnit film, aby se mohl ucházet o hlavní cenu Oscar?

„To už mi přijde hodně přes čáru. Už jen z praktického hlediska – když máte film o Afroameričanech, tak ti to těžko budou hrát bílí lidé, nebo naopak – když máš film o šlechtě z 16. století z Anglie, tak ti to nemohou hrát černí lidé. To z logiky věci absolutně nedává smysl. A co se týče toho, že by to mělo být i ve štábu

a podobně, tak tam by se sakra měli lidé vybírat podle schopností, a ne podle toho, jak jsou orientovaní, nebo jakou mají barvu pleti. To znamená, že budu mít na konkurzu tři kameramany, z toho dva budou bílí, ale já budu muset vzít toho černého, i když bude nejméně šikovný? To mi absolutně nedává smysl. To je přesně ten tlak, který mi vadí, a který si myslím, že té komunitě hrozně moc škodí, že se na to moc tlačí – viz. tato pravidla.“

Jak myslíš, že bys reagovala, kdyby Tvůj syn/dcera oznámil/a, že je homosexuál/ka?

„Zatím si myslím, že bych to vzala úplně bez problému. Kdo ví, jak to bude, jestli se to jednou stane. Neříkám, že by mě to nešokovalo, protože samozřejmě mám pořád představu u těch dětí, že když budeš mít dceru, tak že si najde manžela a bude mít děti. Nevadí mi, že by měla mít děti s ženou, ale je to právnicky strašně složité a podobně, takže bych se asi spíše bála o ní – že to bude mít v tom životě mnohem složitější a mnohem těžší. Její orientace jako taková by mě vůbec nepohoršovala, spíš bych se asi celkově musela znovu zamyslet nad tou představou, kterou mám pro své dítě, musela bych to trochu otočit. Určitě by mě to tedy na chvíli šokovalo, ale rozhodně by mě to nepohoršilo, to rozhodně ne. A nevadilo by mi to, neměla bych s tím žádný problém. Doufám, že to tak bude. Dokud se to nestane, tak člověk neumí říct, ale myslím, že tím si můžu být skoro jistá.“

Příloha 7: Rozhovor č. 6

Respondent: muž, 50 let, v registrovaném partnerství, dosažené středoškolské vzdělání, homosexuál

Ve kterém věku jste si poprvé uvědomil svou homosexualitu?

„Zhruba asi ve třinácti letech.“

Byl jste někdy zamilovaný do osoby opačného pohlaví?

„Přímo zamilovaný ne.“

V kolika letech proběhl Váš coming out?

„To mi bylo devatenáct.“

Byl nějak ovlivněn dobou, ve které jste vyrůstal?

„Ovlivněný dobou asi byl, ale spíše jsem tu dobu ani nějak neřešil. Spíše jsem řešil rodinu.“

Ovlivnil Váš coming out vaše dosavadní vztahy? (rodina, přátelé, práce)

„Asi určitě ovlivnil, ale myslím, že jsem si představoval, že to bude horší, a nakonec to vyšlo dobře.“

Jak vnímáte registrované partnerství? Přijde Vám dostačující, nebo myslíte, že je třeba uzákonit možnost manželství stejnopohlavních párů?

„Myslím, že manželství by bylo lepší než registrované partnerství. Registrované partnerství neřeší úplně všechny vztahy – majetkové poměry, věci, které mohou nastat, například že partner nemá nárok se v nemocnici ani zeptat, jak mi je, nebo takové věci. V manželství je to určitě snazší.“

Je pro Vás významné uzákonění práva na adopce dětí stejnopohlavními páry?

„Vzhledem k tomu, že už nám je více let, tak to už bych vůbec neřešil.“

A kdybyste to nebral jen ze svého konkrétního pohledu?

„Určitě bych to schvaloval, protože si myslím, že děti potřebují hlavně lásku a je jedno, jestli je to rodina jako taková nebo jiná rodina. Hlavně že se mají dobře a vyrůstají v pohodě.“

Zúčastnil jste se někdy *Prague Pride* či jiné podobné události?

*„Zúčastnil, ale už je to dlouho. Spíše ještě dřív, než byl *Prague Pride*, tak jsme se občas jezdili podívat do Vídně.“*

Jak tuto událost vnímáte?

„Vnímám to jako že se prezentuje ta naše komunita. Akorát si myslím, že je to někdy až moc přehnané, že lidé nevnímají dobře, když tam chodí transsexuálové a takoví různě převlečení lidé.“

Pozoroval jste v průběhu svého života změny ve vnímání homosexuality? Například se změnou režimu po roce 1989.

„Určitě. Čím více jsme od revoluce, tím je to lepší.“

A v čem konkrétně?

„Za prvé v toleranci, za druhé v tom, že lidé vnímají různé celebrity, které o sobě prohlásí, že jsou homosexuální. Tím pádem se na ty lidi pak jinak nahlíží a všichni si vesměs tak nějak uvědomují, že homosexuál není jen převlečený muž za ženu nebo něco v tom smyslu, ale že je to normální chlap, který to má akorát jinak.“

Myslíte si, že je dnešní společnost dostatečně informovaná o nemoci AIDS? Měl jste Vy k dispozici dostatek informací ve věku, kdy jste začínal být sexuálně aktivní?

„Dnešní společnost má určitě informací hafo. Už jen kvůli internetu a všem možným dostupným informacím. Když někdo chce, tak si to určitě vyhledá. Dříve to určitě nebylo takové. O AIDS se vědělo jen málo a tenkrát, ještě za minulého režimu, to přisoudili jen jako „nemoc homosexuálů“, v dnešní době už se to samozřejmě vnímá jinak. U spousty lidí pokročila léčba, nemoc mají, ale jsou léčeni a takzvaně se tomu říká, že jsou „plus na nule“, takže už jsou ti lidé úplně jiní a myslím, že společnost má spoustu informací, a když chce, tak se je dozví.“

Jaký máte názor na kluby určené pro LGBTQ komunitu?

„Kluby jsou kluby. Více méně, lidé se chtějí bavit, takže proč by neměly takové kluby existovat. Určitě je to dobře, akorát já tam například nechodím, takže nemůžu posoudit, jaké kluby v dnešní době existují a co se tam všechno děje. Určitě však nemyslím, že je to něco špatného. Když se chtějí lidé bavit, ať chodí do klubů.“

**Jaký zastáváte názor na snahu začlenit homosexualitu do běžného života?
(například pomocí reklam s LGBTQ komunitou)**

„Možná je to dobré, ale já si myslím, že by to nemělo být příliš násilné. Když lidem něco vnucujete, tak se naopak budou chovat spíše odtažitě. Lepší bych to nechal tak. Samozřejmě ne nemluvit o tom, ale zase to lidem nevnučovat, protože sice majoritní i minoritní společnost má stejné právo na život, ale myslím, že podsouvat někomu neustále nějaké informace a zviditelňovat to, nemá smysl.“

Jaký zastáváte názor na nová pravidla, která musí splnit film, aby se mohl ucházet o hlavní cenu Oscar?

„Tak to je úplně nesmysl. S tím vůbec nesouhlasím a myslím, že by to vůbec nemělo být. Když musí film vzniknout za takových podmínek, tak to bude násilně udělané, nebude to přirozené a nemá to vůbec žádný smysl, aby lidé vnímali minoritní společnost – ať je to homosexuál, ať je to černoš, ať je to cikán. Vůbec bych tohle do toho nezahrnoval. Buď vznikne dobrý film, nebo špatný. Nemusí se z toho dělat takový humbuk.“

Jak myslíte, že byste reagoval, kdyby Váš syn/dcera oznámil/a, že je homosexuál/ka?

„V mém případě si myslím, protože taková situace nenastane, ale kdyby náhodou nastala, tak bych se zachoval tak, jako se zachovali moji rodiče – takže v pohodě. Absolutně bych nebránil svým dětem, aby žili šťastně a dosáhli toho čeho chtějí. Sexualita v tomhle nehraje žádnou roli.“

A nebál byste se, že by byli ze strany ostatních nějak odsuzováni?

„Dneska už bych se toho ani tolik nebál. Hlavně v dnešní době mohou lidé cestovat, můžou se usadit, kde budou chtít, kde by jim to vyhovovalo. Nemusejí zůstat někde, kde by je někdo odsuzoval, nebo si z nich dělal nějaký posměch. Dnes už je to v pohodě.“

Příloha 8: Rozhovor č. 7

Respondent: muž, 59 let, v registrovaném partnerství, dosažené středoškolské vzdělání, homosexuál

Ve kterém věku jsi si poprvé uvědomil svou homosexualitu?

„Myslím, že to bylo tak v patnácti/šestnácti letech.“

Byl jsi někdy zamilován do osoby opačného pohlaví?

„To určitě ano.“

V kolika letech proběhl Tvůj coming out?

„U mě takový ten klasický coming out neproběhl, ale když bych to měl brát podle toho, kdy se o mně okolí dozvědělo, tak to bylo zhruba kolem osmnáctého/dvacátého roku.“

Byl nějak ovlivněn dobou, ve které jsi vyrůstal?

„Určitě ano, protože jsem vyrůstal za komunismu, takže tam to bylo takové složitější. Na ty lidi se pohlíželo trochu jinak. Takže ovlivněné to bylo, nicméně já jsem se s tím srovnal poměrně rychle a moje okolí mi nijak zvlášť nedávalo najevo nějaké problémy, takže v pohodě.“

Ovlivnil Tvůj coming out vaše dosavadní vztahy? (rodina, přátelé, práce)

„Určitě ne. Alespoň co vím, tak určitě ne.“

Jak vnímáš registrované partnerství? Přijde Ti dostačující, nebo myslíš, že je třeba uzákonit možnost manželství stejnopohlavních párů?

„Já už na to musím nahlížet z pohledu svého věku – pro mě je dostačující. Jsou tam samozřejmě věci, které nám chybějí, jako je dědění po partnerech a tak dále. Přeci jen jsme spolu třicet let, takže by mě zajímalo, co by se stalo, kdyby se náhodou někomu z nás nedej bože něco stalo, ale ten institut jako takový si myslím, že stačí. Nijak se do iniciativy na manželství stejnopohlavních párů

nezapojuji, ale nemůžu ani říci, že bych to nějak odsuzoval. Samozřejmě chápu to, co ti lidé chtějí, protože je to v komunitě, která se mě týká. Proč tedy ne. Souhlasím s tím, ale pro mě to nevyžadují.“

Je pro Tebe významné uzákonění práva na adopce dětí stejnopohlavními páry?

„To je podobné. Těm, kteří to chtějí, bych to samozřejmě přál a myslím si, že by jim to mělo být umožněno, protože si myslím, že je lepší, když ty děti vyrůstají v nějaké rodině než v žádné, ale je to opět otázka, která se mě netýká, ale nemám s tím problém.“

Zúčastnil jsi se někdy *Prague Pride* či jiné podobné události?

„Ne, ne. Jednou jsme se zúčastnili takové akce, ale ve Vídni, ne v Praze.“

Jak tuto událost vnímáš?

„Podle mě je to možná trochu extravagantní, pro mě možná trochu moc vykřikující, ale jsem dost tolerantní člověk, takže mi to nijak nevadí, neuráží mě to, ale že bych do toho šel sám, tak to určitě ne.“

Pozoroval jsi v průběhu svého života změny ve vnímání homosexuality? Například se změnou režimu po roce 1989.

„To stoprocentně. Se změnou režimu samozřejmě, protože pak už následovaly ty další akce, jako je zákon o registrovaném partnerství a tak dále. A hlavně to pozoruji u vnímání mladých lidí. Ti se k tomu už staví úplně jinak než moji vrstevníci nebo starší lidi v té době, kdy se v tomhle směru člověk nějak tak profiloval.“

Myslíš si, že je dnešní společnost dostatečně informovaná o nemoci *AIDS*? Měl jsi Ty k dispozici dostatek informací ve věku, kdy jsi začínal být sexuálně aktivní?

„U mě v tom věku to bylo hodně aktivní, protože to byla novinka, přišlo to sem a lidé se s tím potýkali. Tenkrát ta informovanost nebyla příliš velká a je fakt, že jsme z toho měli velký strach. Teď už se mi zdá, že na to lidé moc nemyslí. A to

se netýká jen homosexuálů, ale i druhé strany. A teď už vůbec ne. Přišla nám nová choroba a lidé se zabývají úplně něčím jiným. Myslím si, že to lidé dost upozadují, a že je o tom i dost málo informací, protože jen sem tam proběhne v televizi nějaká informace o tom, kolik je nakažených, nebo kolik je nemocných. Dřív si myslím, že se o tom informovalo více.“

Jaký máš názor na kluby určené pro LGBTQ komunitu?

„Tak to se vracím k Pridu, to se vracím k tomu ostatnímu – nemám s tím problém, párkrát jsme v takových klubech byli, ale je to už strašně dlouho. Teď v našem věku tam už nechodíme a ani jsme je nikdy pravidelně nenavštěvovali, ale nevadí mi to, pokud to nějak nezasahuje do veřejného pořádku nebo tak něco, což člověku potom připadá takové zvláštní, protože pak se na ty lidi samozřejmě nadává. Myslím si ale, že je v pořádku, že nějaké takové kluby nebo kavárny/restaurace existují. Upřímně řečeno jsem však alespoň dvacet let v žádném nebyl.“

Jaký zastáváš názor na snahu začlenit homosexualitu do běžného života? (například pomocí reklam s LGBTQ komunitou)

„To je složitější. Já si myslím, že homosexualita do běžného života určitě patří, protože se tam vyskytuje, nicméně nějaká propagace nebo podobně podle mě není třeba. Stejně tak se nepropagují svatby mezi „normálními“ lidmi, takže nevím, proč by se měla ve sdělovacích prostředcích propagovat homosexualita. Normálně jak to běží, tak to běží. Neříkám, že by se o tom nemělo mluvit vůbec, tabu to v žádném případě není, ale žádné zvláštní začleňování není potřeba.“

Jaký zastáváš názor na nová pravidla, která musí splnit film, aby se mohl ucházet o hlavní cenu Oscar?

„Vím, o co se jedná, to se netýká samozřejmě jen homosexuality, ale také lidí jiného vyznání, jiné barvy pleti a tak dále. Já mám ten názor, že každou práci, která existuje, by měli dělat odborníci. Jestliže najdeme odborníky jen, teď to řeknu blbě, bílé pleti, nebo jen heterosexuály, ať to dělají. Ať to nedělá někdo, kdo na to nemá. Pokud jsou ti odborníci ve všech těchto sférách, tak je samozřejmě v pořádku, že se tam začleňují, ale nějaké zvláštní pochopení pro to, že to musí být, tedy nemám.“

Jak myslíš, že bys reagoval, kdyby Tvůj syn/dcera oznámil/a, že je homosexuál/ka?

„To je čistě teoretická otázka samozřejmě. Já bych rád, aby to dopadlo dobře, a ne úplně tím krajním řešením. Protože to se někdy stává. Zním samozřejmě spoustu případů, kdy rodiče a okolí ty lidi zavrhlí. Pak se k sobě vrátili, že se to rozleželo, ale jsou samozřejmě i případy, kdy to končilo tragicky, jen díky tomu, že to rodiče (protože tady se jedná zejména o rodiče) špatně vzali. Myslím si, pokud budu mluvit čistě teoreticky, že kdybych měl dítě, a kdyby za mnou přišlo, tak, když odhlédnu od toho, co jsem, tak si myslím, že je to dítě, dáváš mu nějakou lásku a nic na tom nemění to, jestli je takový nebo takový. To v žádném případě.“

A nebál by ses, že by mohlo být ze strany ostatních nějakým způsobem odsuzováno?

„V téhle době už bych se nebál, to určitě ne. Samozřejmě všude se najdou nějaké případy, že tě někdo odsoudí, nebo pomlouvá, nebo že ti chce nějakým způsobem ublížit. To se samozřejmě může stát i v téhle době, ale z toho bych strach neměl.“

Příloha 9: Rozhovor č. 8

Respondent: Žena, 23 let, svobodná, dosažené středoškolské vzdělání, homosexuálka

Ve kterém věku jsi si poprvé uvědomila svou homosexualitu?

„Asi v osmnácti.“

Byla jsi někdy zamilovaná do osoby opačného pohlaví?

„Dříve než před tím osmnáctým rokem ano.“

V kolika letech proběhl Tvůj coming out?

„Zatím jsem to přiznala jen sestře. Nevím, jestli se to bere jako coming out. Sestře jsem to řekla zhruba tři měsíce zpátky.“

Byl nějak ovlivněn dobou, ve které se odehrál?

„Spíš si myslím, že to bylo tím, že jelikož je ona o šest let mladší, tak jsem si vždy říkala, že to nikdy nepochopí. Teď jsem si ale říkala, že dosáhla věku, kdy by to mohla chápat, a kdy i já jsem jí to chtěla říct.“

Ovlivnil Tvůj coming out Tvé dosavadní vztahy? (rodina, přátelé)

„Se sestrou nás to určitě hodně sblížilo, protože ona zareagovala strašně hezky, ani jsem to nečekala. Před tím, než jsem jí to řekla, tak jsem se rozbrečela – řekla jsem jí, že jí musím něco říct, pak jsem se rozbrečela a ona: „Ježíš, co se děje?“, tak jsem jí řekla, že jsem asi na holky, a že mám přítelkyni. Ona měla také slzy v očích, šla mě obejmout a řekla mi, že to nevadí, že je na mě pyšná. To když mi řekla skoro o sedm let mladší sestra, tak mě to strašně zahrálo u srdce a myslím si, že od té doby je náš vztah lepší. Říkala také, že si myslí, že kdybych to řekla rodičům, tak by to vzali, což mě tak jako nakoplo dál. Ale to je až další krok.“

Co konkrétně tě brzdí v tom, abys to řekla svým rodičům?

„Já se k tomu těžce sama rozhoupávám. Možná kdyby to oni nadhodili, tak už možná zasměju.“

Jak vnímáš registrované partnerství? Přijde Ti dostačující, nebo myslíš, že je třeba uzákonit možnost manželství stejnopohlavních párů?

„Já tohle upřímně moc neřeším, protože jsem se ještě nedostala do fáze, kdy bych se s přítelkyní chtěla vzít nebo se registrovat, takže jsem nad tím upřímně sama ještě nepřemýšlela. Určitě bych ale byla radši, kdyby se to uzákonilo.“

S tím souvisí téma možnosti uzákonění práva na adopce dětí stejnopohlavními páry.

„Určitě jsem pro.“

Zúčastnila jsi se někdy *Prague Pride* či jiné podobné události?

„Zúčastnila, ale nešla jsem přímo v průvodu. Šly jsme se na to s Peštou (tehdejší přítelkyně) podívat, a kdyby to bylo jen na mně tak bych se ráda zúčastnila, ale

vím, že jí to bylo nepříjemné, že tomu úplně nefandila. Ale potom jsme spolu asi ještě někde byly. Takže asi ano (zúčastnila).“

Jak tuto událost vnímáš?

„Já osobně to vnímám kladně. I když vím, že spousta lidí na to má jiné názory, tak si myslím, že jsou tyhle akce fajn, protože když ti lidé vidí ty ostatní lidi tam, tak jim to může dodat sílu, pokud zrovna řeší nějaké problémy na schůzkách a podobně. Podle mě to těm lidem strašně pomáhá. Takže jsem určitě pro.“

Pozorovala jsi v průběhu svého života změny ve vnímání homosexuality?

„Já nevím, jestli to myslím stejně, jako to myslíš ty, ale dřív jsem si myslela, že je to jen období. Říkala jsem si: No, tak se mi tu líbí jedna holka, tak se potom třeba zase vrátím ke klukům.“ Momentálně mi ale došlo, že jsem asi doopravdy spíše na holky. Takže jsem si to spíše tak nějak potvrdila.“

Myslíš si, že je dnešní společnost dostatečně informovaná o nemoci AIDS?

„Co si pamatuju já ze svých zkušeností, tak si vybavuji ze základní i střední školy, že jsme měli různá sezení, byli jsme na filmech o AIDS v Lucerně, to si pamatuji, takže si myslím, že jsou s tím studenti obeznámeni. Alespoň z mé zkušenosti.“

Jaký máš názor na kluby určené pro LGBTQ komunitu?

„Asi úplně stejný jako na akce podporující tuto skupinu. Ti lidé se tam mohou odvázat, mohou tam být tím, kým doopravdy jsou, nikdo je nesoudí. Mohou tam upustit páru. Nemusejí se za nic schovávat.“

Jaký zastáváš názor na snahu začlenit homosexualitu do běžného života? (například pomocí reklam s LGBTQ komunitou)

„Přijde mi, že poslední dobou se to touto formou propaguje. Dost často na to nejsou úplně dobré ohlasy. Pro mě a pro tu komunitu si myslím, že je to v pohodě, dobré.“

A myslíš, že to má pro společnost nějaký přínos?

„Možná to, že se nad tím alespoň zamyslí – že takoví lidé jsou, že to takhle mají, a že je to donutí o tom přemýšlet. Jestli kladně nebo záporně, to už je na nich, ale když to vidí, tak o tom mohou alespoň přemýšlet a mají to trochu v hlavě.“

Jaký zastáváš názor na nová pravidla, která musí splnit film, aby se mohl ucházet o hlavní cenu Oscar?

„Tohle mi připadá jako blbost. Proč by měl film, který se chce ucházet o Oscara, mít Černocha, Vietnamce, gaye? Tohle pravidlo mi doopravdy připadá jako blbost.“

Jak myslíš, že bys reagovala, kdyby Tvůj syn/dcera oznámil/a, že je homosexuál/ka?

„Jelikož si tímhle procházím, tak bych reagovala úplně v pohodě. Neměla bych s tím žádný problém a podpořila bych ho.“

A nebála by ses, že by je ostatní odsuzovali?

„Vždycky je asi taková obava, ale snažila bych se mu dát podporu z mé strany, aby vědělo, že alespoň ve mně tu podporu má a nemuselo by z toho být smutné.“